Ազգ
Azg
armenian daily
30 ՕԳՈՍՏՈՍ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 154 (2599)

Մութալիբովը մտադիր է մասնակցել Ադրբեջանի նախագահական ընտրություններին

ԲԱՔՈՒ, 29 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բաքվի «Էխո» թերթի հետ հեռախոսազրույցի ժամանակ Բաքվի «Էխո» թերթին Ա.Մութալիբովի օգնական Նիզամի Գուլիեւը հաստատել է նախկին նախագահի մտադրությունը՝ մասնակցել նախագահական ընտրություններին: «Այազ Մութալիբովը գործող քաղաքական գործիչ է եւ որքան էլ Ադրբեջանի կառավարությունը խոչընդոտի նրա մասնակցությանը ընտրություններին, նա բոլոր ջանքերը կգործադրի, որպեսզի առաջադրվի պետության ղեկավարի պաշտոնի թեկնածու», ընդգծել է Նիզամի Գուլիեւը: Ինչպես արդեն հաղորդել է «Էխո» թերթը, գլխավոր դատախազի տեղակալ Ռամիզ Ռզաեւը բացառել է 2003 թվականի նախագահական ընտրություններին նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովի մասնակցության հնարավորությունը, պատճառաբանելով, որ պետության նախկին ղեկավարը հետախուզման մեջ է կոնկրետ մեղադրանքներով: Նախկին նախագահի օգնականը նշել է, որ գլխավոր դատախազությունը առաջին անգամ չէ նման հայտարարություններ անում եւ փորձում հասնել Մութալիբովի հանձնմանը Ռուսաստանից: «Սակայն Ռուսաստանի համապատասխան ուժային կառույցը վերջակետ դրեց դրան՝ մերժելով ադրբեջանական կողմին»: Ըստ որում Ն. Գուլիեւը անհնար համարեց Այազ Մութալիբովի վերադարձը հայրենիք ներկայիս պայմաններում:

Բեթղեհեմի ձիթենյաց այգիների խնդիրը դեռեւս չի լուծվել

ԱՄՆ Պետքարտուղարությունը շահագրգիռ է Պարոն Տերի հարցով հանդիպելու ամերիկահայ առաջնորդների հետ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Մեկնաբանելով վերջին օրերի լրատվական հաղորդագրությունները, որոնցում նշվում էր, թե Պարոն Տեր կալվածքի շուրջ վեճը լուծվել է, Երուսաղեմի հայոց պատրիարք Թորգոմ արք. Մանուկյանն օգոստոսի 28-ին Ամերիկայի հայկական համագումարի (ԱՀՀ) գործադիր տնօրեն Ջոն Ջամյանին հեռախոսազրույցում ասել է, որ Իսրայելի գերագույն դատարանը դեռեւս վճիռ չի կայացրել՝ պատրիարքությանը եւ Իսրայելի պաշտպանության ուժերին թողնելով բանակցությունների արդյունքները:

ԱՀՀ-ի տարածած հաղորդագրությունից տպավորություն է ստեղծվում, թե իսրայելյան բանակը պաղեստինյան տարածքների եւ Երուսաղեմի միջեւ անվտանգության պարիսպը Բեթղեհեմի ձիթենյաց այգիների մեջտեղով կառուցելու նախնական մտադրությունից վերջնականապես հրաժարվել է: Ջոն Ջամյանի հետ հեռախոսազրույցում Թորգոմ արք. Մանուկյանը նշել է, որ իսրայելյան պաշտպանության ուժերը համաձայնել են պարիսպը կառուցել Պարոն Տեր կալվածքի հարավային մասում, ավելացնելով, որ դեռեւս կան բարդություններ, որոնք շարունակվող բանակցությունների առարկա են: Այս պահին, ասվում է ԱՀՀ-ի հաղորդագրության մեջ, քննարկվում են իսրայելյան բանակին տրվելիք հողի չափերի եւ ընդհանրապես հայապատկան կալվածքի վնասի չափերը: Ինչպես ժամանակին **«Ազգը»** տեղեկացրել է, «Ցահալը» լուրջ վնասներ է հասցրել ձիթապտղի այգիներին առանց պատրիարքության թույլտվության մի քանի անգամ ներխուժելով հայապատկան կալվածքներ:

Տես էջ 2

ԳՅՈՒՄՐԻ

Նոր եկեղեցի՝ «Անի» թաղամասում

Գյումրու «Անի» թաղամասի բնակչությունն ունեցավ իր հավատի տունը: «Անին» 88-ի աղետից հետո քաղաքի շրջագծից դուրս կառուցված ամենամեծ թաղամասն է, որտեղ այժմ բնակվում է շուրջ 6,5 հազար ընտա-

նիք: Ամերիկահայ բարերար Սարգիս Հակոբյանի եւ նրա ընտանիքի մեկենասությամբ կառուցված Սբ. Հակոբ Մծբինեցի եկեղեցու բացման եւ օծման բազմամարդ արարողությունը տեղի ունեցավ երեկ, հանդիսապետությամբ Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի: Հանդիսությանը ներկա էին բարձրաստիճան հոգեւորականներ եւ պետական ու պաշտոնական այրեր, հովանավորներն իրենց Անի թոռնուհու հետ, ԱՄՆ-ի դեսպանը, թաղամասի եւ քաղաքի հազարավոր բնակիչներ: Եկեղեցու սբ. խորանի օծման արարողությունից հետո կաթողիկոսն իր հայրապետական պատգամը հղեց հավատացյալ ժողովրդին: Գոհություն հայտնելով մի նոր հոգեւոր տան շարք մտնելու առիթով եւ գնահատանքի խոսք ուղղելով ձեռնարկումը հովանավորողներին ու իրականացնողներին, Նորին սրբությունը տեր եւ տիկին Հակոբյաններին պարգեւատրեց Քրիստոնեության 1700-ամյակի Պատվո շքանշանով: Ապա նորակառույց եկեղեցու կամարների ներքո առաջին պատարագը մատուցվեց:

28 մետր բարձրություն, մեկ կենտրոնական գմբեթ եւ 4 զանգակատուն ունեցող նոր եկեղեցին կառուցվել է ճարտարապետ, այժմ հանգուցյալ Բաղդասար Արզումանյանի նախագծով, երկու տարվա ընթացքում: Ճաշակով բարեկարգված է նաեւ շրջակայքը: Շինարարությունը բարձր որակով իրականացրել է Սպիտակի «Մկրտիչ Լամբարյան» ՍՊԸ-ն:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հանդիպում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանի հետ

Օգոստոսի 29-ին տեղի է ունեցել Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի հանդիպումը Ռուսաստանի Դաշնության դեսպան Անատոլի Դրյուկովի հետ: Շուրջ երկու ժամ տեւած հանդիպման ընթացքում խոսակցություն է ծավալվել հայ-ռուսական հարաբերությունների, Հայաստանի ներքաղաքական զարգացման հարցերի շուրջ: Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանին ներկայացվել են ՀՌԱԿ դիրքորոշումներն ազգային-պետական կարեւորագույն խնդիրների վերաբերյալ:

Ստեֆան Լինչ՝ Կոնգրեսի հայկական հարցերի հանձնաժողովի 121-րդ անդամը

Ամերիկայի հայկական համագումարի տարածած տեղեկատվությունը ծանուցում է, որ Մասաչուսեթսից դեմոկրատ (Հարավային Բոստոնի շրջան) Ստեֆան Լինչն օրերս անդամակցել է ԱՄՆ Կոնգրեսի հայկական հարցերի հանձնաժողովին՝ դառնալով դրա 121-րդ անդամը: Լինչն այն 160 կոնգրեսականներից էր, ովքեր 2002 թ. ապրիլին նախագահ Բուշին հղած նամակում հորդորել են ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը:

ԱՊՀ տարածքում ամենակոռումպացված պետությունը Ադրբեջանն է

Բաքվի «Էխո» թերթը, վկայակոչելով «Transparency International» միջազգային կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը, որը հրապարակվել է օգոստոսի 28-ին, գրում է, որ Ադրբեջանը Պարագվայի, Նիգերիայի, Բանգլադեշի եւ Ուգանդայի հետ դասվում է աշխարհի ամենակոռումպացված երկրների շարքում եւ ամենակոռումպացվածն է ԱՊՀ տարածքում: Հայաստանում, Թուրքմենիայում եւ Տաջիկստանում կոռումպացվածությունը դասակարգելու հետազոտություն «Transparency International»-ը չի անցկացրել:

Կարեւոր նոր բացահայտում սեպտեմբերի 11-ի գործում

Գերմանիայի Կառլսռուհե քաղաքի դատախազությունը երեկ հայտարարեց մարոկկոցի «ուսանող» Մունիր ալ Մութասադեղի ձերբակալությունը, որն ամբաստանվում է սեպտեմբերի 11-ին Նյու Յորքի Առեւտրի համաշխարհային կենտրոնի ռմբահարմանն աջակցելու հանցանքով: Ըստ դատախազության, Մունիր ալ Մութասադեղը մաս է կազմել «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության Համբուրգի խմբավորմանը, որի անդամներից 16-ը, որոնց թվում՝ օդանավերից մեկի առեւանգիչ Մոհամադ Աթան, ուղղակի կամ անուղղակի մաս են կազմել ահաբեկչական գործողությանը, որին զոհ գնաց ավելի քան 3000 մարդ:

Գերմանական դատախազության համաձայն, մարոկկոցին խոստովանել է, որ Առեւտրի համաշխարհային կենտրոնի դեմ ահաբեկչական գործողությունը ծրագրված է եղել իրականացնել դեռեւս 2000 թ.՝ դեպքից 18 ամիս առաջ:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Գրավ արտասահմանում սովորելու դիմաց

Մինչեւ 2001-2002 թթ. սեփական նախաձեռնությամբ օտար երկրների բարձրագույն ուսումնական կամ գիտական հաստատություններում ուսանելու մեկնած անձանց բանակային ծառայությունից տարկետում է տրվելու միայն համապատասխան գրավի առկայությամբ: Այդ մասին որոշում է ընդունվել կառավարության երեկվա նիստում: Ինչպես նիստին հաջորդած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը, այդ գրավի չափը կազմելու է 15 հազար դոլար: Նա ընդգծեց, որ խոսքը վերաբերում է արական սեռի այն երիտասարդներին, որոնք ուսման են մեկնել ոչ միջպետական կամ միջհամալսարանական պայմանագրերի շրջանակներում, այսինքն՝ սեփական նախաձեռնությամբ: Նախարարի հավաստմամբ, սա էլ է, որպեսզի այդ երիտասարդները մեկնեն սովորելու եւ վերադառնան իրենց սահմանադրական պարտականությունը կատարելու: Բացի այդ, երեկ հաստատվել է նաեւ փաստաթղթերի ցանկը, որը պետք է ներկայացվի գիտության եւ կրթության նախարարություն արտասահմանում սովորելու մեկնողների կողմից:

Այն հարցին, թե ինչ է նախատեսվում 2003 թ.-ից ուսման մեկնողների համար, Լեւոն Մկրտչյանը պատասխանեց, որ այդ ընթացքում կունենանք «Զորակոչի մասին» նոր օրենքը, որտեղ այդ հարցը կկարգավորվի:

Կրթության եւ գիտության նախարարը տեղեկացրեց նաեւ կառավարության նիստում քննարկված մեկ այլ հարցի մասին: Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում առկա 135 պահուստային տեղերը հաշմանդամների, մեդալակիրների եւ զոհված ազատամարտիկների երեխաների համար բավարար չեն եղել: Վերջիններիս թիվն ավելի է եղել 40-ով, որոնց բոլորին ընդունելու նպատակով նույն չափով լրացուցիչ տեղ է հատկացվել, ինչը եւս 1,5 մլն դրամ է արժեցել:

Ա. Մ.

Ժակ Շիրակը նույնպես դեմ է Իրաքի վրա հարձակվելու ամերիկյան ծրագրին

Հեռուստատեսային ելույթով Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը երեկ երեկոյան հայտարարեց իր երկրի դիրքորոշումը Իրաքի վրա անմիջական հարձակման ամերիկյան ծրագրի վերաբերյալ՝ չպետք է նման քայլ կատարել առանց ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի հավանության: Նախագահ Շիրակը շեշտեց, որ անհրաժեշտ է ամեն գնով պահպանել Անվտանգության խորհրդի հեղինակությունը: Նրա կարծիքով, դեռեւս ամբողջովին սպառված չեն Իրաքի զինագործարաններում ՄԱԿ-ի տեսչական առաքելությունն իրականացնելու հնարավորությունները:

Գրեթե համանման կեցվածք էր արտահայտել, 2 օր առաջ Մ. Նահանգների մյուս դաշնակիցներից Սաուդյան Արաբիան, որի ներկայացուցիչը Տեխասում հանգստացող նախագահ Ջորջ Բուշին զգուշացրել էր Իրաքի դեմ հարձակման վտանգավոր հետեւանքներից:

Գրեթե միաժամանակ, արդեն Կահիրեում, Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաքը հայտարարել էր իր երկրի ընդդիմությունն ամերիկյան ծրագրին, զգուշացնելով Մ. Նահանգներին, որ Իրաքի ժողովրդի դեմ որեւէ գործողություն պիտի ընդվզեցնի ամբողջ արաբական եւ մուսուլմանական աշխարհը, որն արդեն գերգրգռված վիճակ ունի պաղեստինցիների դեմ իսրայելցիների ոտնձգություններից, եւ պիտի ապակայունացնի ողջ տարածաշրջանը:

Ընթացիկ

ԼՂՀ-ում փոխհատուցում են կորսված ավանդները

1998 թ. սկսած, ԱՊՀ տարածքում թերեւս առաջինը, Արցախում իրականացվում է քաղաքացիներից ընդունված 1993 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ արժեզրկված խնայողությունների նախնական փոխհատուցում: Դա անում է «Արցախբանկ» ՓԲԸ Ստեփանակերտի մասնաճյուղը:

Ինչպես **«Ազգի»** թղթակցին տեղեկացրեց մասնաճյուղի կառավարիչ Ռոբերտ Գրիգորյանը, օգոստոսի 1-ից սկսվել է փոխհատուցման չորրորդ փուլը: Առաջին փուլում փոխհատուցում տրվել է մինչեւ 1923 թ. հունվարի 1-ը ծնված ավանդատուներին, հաջորդաբար 1923-29 թթ. եւ 1929-31 թթ. ծնված ավանդատուներին: Ներկա չորրորդ փուլն ընդգրկում է 1931-33 թվականները: Այս ժամանակաշրջանում ծնված ավանդատուներն արդեն սկսել են ստանալ 1993 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ունեցած ավանդային հաշիվների մնացորդներն ու դրանից հետո փակված ավանդային հաշիվները: Ընդ որում, վճարման ենթակա չէ 1000 խորհրդային ռուբլին գերազանցող գումարը: Չեն փոխհատուցվում նաեւ մնացորդի կոպեկները: Փոխհատուցումը սահմանված է նախկին մեկ ռուբլու դիմաց 25 դրամի չափով:

Ռոբերտ Գրիգորյանի խոսքերով, սահմանված կարգի համաձայն, փոխհատուցման ենթակա են նաեւ 1993 թ. հունվարի 1-ից մինչեւ 1998 թ. հուլիսի 1-ը փակված ավանդային հաշիվները առ 01.01.93 թ. դրությամբ մնացորդների, մինչեւ 1000 ռուբլին ներառյալ:

Միեւնույն ժամանակ, անկախ ավանդների ներդրման տեսակից, փոխհատուցումը կատարվում է բոլորի համար հավասարապես:

Այն քաղաքացիները, ովքեր ներկայումս բնակվում են հանրապետության սահմաններից դուրս եւ չունեն ԼՂՀ քաղաքացիություն, չեն կարող ստանալ խնայբանկում արժեզրկված ավանդների փոխհատուցում, քանզի փոխհատուցման կարգը տարածվում է միայն ԼՂՀ քաղաքացիների վրա:

Մի կարեւոր հանգամանք եւս. եթե ավանդատուն խնայբանկի մասնաճյուղերում ունի տարբեր ժամանակաշրջանն ընդգրկող մեկից ավելի գրքույկներ, ապա նա կարող է յուրաքանչյուր գրքույկից ստանալ մինչեւ 1000 ռուբլու դիմաց հասանելիք փոխհատուցման գումարը՝ յուրաքանչյուր ռուբլու դիմաց դարձյալ 25 դրամի չափով:

Մասնաճյուղի կառավարչի ներկայացրած տվյալներով, օգոստոսի 23-ի դրությամբ, 1931-33 թթ. ծնված 1026 ավանդատուներին վճարվել է 23 մլն 727 հազար 450 դրամ: Իսկ 1998 թ. առ այսօր վճարված փոխհատուցման գումարը կազմում է 221 մլն 270 հազար 600 դրամ 8617 ավանդատուների համար:

Փոքր-ինչ տարակուսելի է մահացած քաղաքացիների ավանդների վճարման կարգը, ըստ որի՝ մահացած քաղաքացիների ավանդները ժառանգության իրավունքով կարող են ստանալ միայն նրանց կենսաթոշակային տարիքի ժառանգները՝ նոտարի հաստատած ժառանգականության վկայականով: Ստացվում է, որ եթե ժառանգորդը միջին տարիքի քաղաքացի է, ապա ստիպված կլինի երկար տարիներ սպասել փոխհատուցումը ստանալու համար:

Թվում է, ավանդների փոխհատուցման սահմանված կարգի այս դրույթը կարիք ունի փոփոխման, որովհետեւ վճարման այս ձեւը շատերին տարակուսանքի առիթ է տալիս:

Այսուհանդերձ, չորրորդ փուլի վճարման գործընթացը շարունակվում է: Ռ. Գրիգորյանի հավաստմամբ, «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն տասնօրյակը մեկ ԼՂՀ ֆինանսների նախարարությանն է ներկայացնում տեղեկություններ փոխհատուցման հաջորդ ընթացքի մասին:

Հատկանշական է, որ ավանդատուներն առերեւույթ չեն քննարկում փոխհատուցման չափը. կարեւորն այս խնդրում նրանց կորսված հավատի վերադարձն է: Սա է իրավիճակի ճիշտ ընկալումը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Գյումրիում կենսաթոշակառուները պահանջում են իրենց ավանդները

«Շվեյցարական բանկերում դեռ մնում են 1915 թվականի եղեռնի զոհ դարձած առանձին մարդկանց խնայողությունները, իսկ հիմա մեզանում եկող-գնացող նախագահներն ու վարչապետները փորձում են երկաթե վարագույր դնել ընդամենը 15 տարվա տարիքի իրողությանն ու փակված համարել ավանդների հարցը»: Այսպիսի տողեր կան գյումրեցի մի խումբ կենսաթոշակառու ավանդատուների կողմից հանրապետության նախագահին ուղղված բաց նամակում, որը տպագրվել է քաղաքային «Կումայրի» թերթի վերջին համարում: Հասկանալի է, խոսքը վերաբերում է ԽՍՀՄ փլուզումից հետո խնայբանկերում սառեցված, «ժողովրդի տառապանքով խնայած կոպեկներից ու ռուբլիներից գոյացած» դրամական ավանդներին, որոնց վերաբերյալ անցած տարիների ժամանակ առ ժամանակ շրջանառվող խոստումները կարծես թե մոռացվել են:

Նամակագիրների բառերով, գյումրեցի սոցիալապես անպաշտպան կենսաթոշակառուները, որոնց շարքերը գնալով նոսրանում են, պահանջում են վերադարձնել երկրաշարժից քանդված իրենց տների, կորցրած ողջ ունեցվածքի դիմաց հատկացված եւ բանկերում մնացած ավանդները: Գումարներ, որոնք այստեղ ապրողների մարդկային ու նյութական կորուստների հետ համեմատած «ընդամենը չնչին հատուցում էին»: Նշվում է, թե Գյումրիում վիճակն առավել ծանրանում է նրանով, որ անցած 14 տարիներին այստեղ չի բացվել եւ չի գործում գրեթե ոչ մի ձեռնարկություն, չեն ավելացել համապատասխան աշխատատեղեր, ինչը Հայաստանի ղեկավարության մեծ թերությունն է: Բարձրակարգ բանվորական ուժը ցիրուցան է եղել, նվազել, եւ անխնա լուծարվել են եղած արտադրական միավորումները, ֆաբրիկաները, չքացել են արտադրության մասնագետները, եւ այսօր «ոչ մի ընտանիք» չունի մշտական կերակրող:

Ավանդների վերադարձի հետ կապելով նաեւ եկող տարվա նախագահական ընտրություններում իրենց հնարավոր դիրքորոշումը, նամակի հեղինակները նկատել են տալիս, թե «ժողովրդի պարտքը վերադարձնելու խոստումը ազնիվ միտք է, որի կատարումը կհամարվի ազնվագույն եւ մեծահոգի արարք»:

Գ. Մ.

ԳԵՐԻՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

Հայրենադարձություն Կարմիր խաչի հովանավորությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԿԽՄԿ: Հինգշաբթի օրը՝ օգոստոսի 29-ին երկու ռազմագերիներ՝ մեկ ադրբեջանցի եւ մեկ հայ զինծառայողներ, հայրենիք վերադարձան Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի (ԿԽՄԿ) հովանավորությամբ: Հայրենադարձումը տեղի ունեցավ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի սահմանագծում՝ Տավուշ/Ղազախ տարածքում:

ԿԽՄԿ-ն իր հանձնառության համաձայն եւ գործելով որպես չեզոք միջնորդ՝ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի իշխանությունների խնդրանքով օժանդակեց այս երկու ռազմագերիների հայրենադարձմանը: Երեւանում եւ Բաքվում ԿԽՄԿ-ի պատվիրակները, ովքեր պարբերաբար այցելում էին այս անձանց ազատազրկման ընթացքում, առանց վկաների զրույց ունեցան յուրաքանչյուրի հետ: Նրանք երկուսն էլ հայտնեցին հայրենիք վերադառնալու իրենց ցանկությունը: Այս հայրենադարձումն իրագործվեց Հայաստանի եւ Ադրբեջանի իշխանությունների սերտ համագործակցությամբ:

Իր հանձնառության համաձայն ԿԽՄԿ-ն 1992 թվականից ի վեր օժանդակել է տարածաշրջանում համապատասխան իշխանություններին նման հայրենադարձություններ կազմակերպելու գործում:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել Հայաստանում ԿԽՄԿ-ի պատվիրակություն.

Հեռ. 26 29 03, 27 31 52, 26 93 39

ՍՅՈՒՆԻՔ

Սյունիքում ավելանում են կարտոֆիլի ցանքատարածները

Սյունիքի «Սերմ արտադրողների միություն» հասարակական կազմակերպությունը դեռեւս անցած տարվանից սկսել է փորձարկել կարտոֆիլի 13 նոր սորտ: Միությունն իր գործունեության կարեւոր ուղղություններից մեկը համարում է կարտոֆիլի բարձրորակ տնկանյութի բազմացումը: Կազմակերպությանն անդամակցող ագարակատերերն այս տարի շուրջ 100 հեկտար կարտոֆիլ են ցանել:

Նկատի ունենալով, որ մարզի նախալեռնային եւ լեռնային գոտիներում կարտոֆիլն ապահովում է բարձր բերք, մի շարք ագարակատերեր ընդգրկվել են կարտոֆիլի սերմարտադրության ծրագրում: Ի դեպ, մինչեւ վերջերս Սյունիքում կարտոֆիլն արտադրվում էր միայն պարենավորման նպատակով: Կարտոֆիլի մշակությամբ զբաղվող ագարակատերերի գերակշռող մասը տնկում էր անհայտ ծագում ունեցող, հիվանդություններով վարակված տնկանյութ, որն էլ ցածր բերքատվության պատճառ էր: Միությունը համագործակցում է «Ագրիքո» եւ «Ագրոինվեստ-մենեջմենթ» ընկերությունների հետ, որոնք աջակցում են կարտոֆիլի հոլանդական եւ գերմանական սորտերի ձեռքբերմանն ու տեղայնացմանը: Միության այս նոր ձեռնարկումների շնորհիվ մարզում տարեցտարի ավելանում են կարտոֆիլի ցանքատարածները, դրանք արդեն հասնում են 3000 հեկտարի: Նման աճը թույլ է տալիս ենթադրելու, որ մինչեւ 2005 թ. կարտոֆիլի ցանքատարածները մարզում կհասցվեն 5000 հեկտարի:

ՆԵԼԼԻ ՍԱՂԱԿՅԱՆ

Բեթղեհեմի ձիթենյաց այգիների խնդիրը դեռեւս չի լուծվել

Սկիզբը էջ 1

Երուսաղեմի հայոց պատրիարքն ասել է, թե հուսով է, որ անաչառ վճիռ կկայացվի, հավելելով, որ բանակցությունները զգայուն փուլում են:

Մեկ այլ հաղորդագրության մեջ, որը տարածել է Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ Արեւելյան թեմի առաջնորդարանը, նշվում է, որ Խաժակ արք. Պարսամյանը մշտական շփումների մեջ է Երուսաղեմի հայոց պատրիարքի հետ, ԱՄՆ պաշտոնատարներին, էկումենիկ համայնքին, ամերիկահայությանը եւ միջազգային հանրությանը տագնապներ է հնչեցնում Պարոն Տերի հարցով:

Պատասխանելով այս ամսվա սկզբին Խաժակ Սրբազանի ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելին հղած նամակին, օգոստոսի 22-ին պետքարտուղարության Իսրայելի եւ Պաղեստինի հարցերով գրասենյակի փոխտնօրենը տրն Փաուելի անունից հետեւյալ նամակն է հղել. «Մենք տեղեկացել ենք, որ Իսրայելի պաշտպանության ուժերը վերահսկողության տակ են առել Պարոն Տեր վանքի որոշ հատվածներ: Հարցի առնչությամբ մեր մտահոգությունն ենք հայտնել Իսրայելի կառավարությանը, կշարունակենք հետեւել իրադարձություններին: Հարգելով Իսրայելի ինքնապաշտպանության իրավունքը, կարեւոր ենք համարում, որ նրա գործողությունները նպատակեն վերջ դնելու բռնությանը, օժանդակեն նախագահ Բուշի տեսլականի իրականացմանը Իսրայելի եւ Պաղեստինի պետությունների գոյությունը կողք-կողքի, խաղաղության եւ անվտանգության պայմաններում»:

Նամակում նաեւ նշվում է, որ ԱՄՆ Պետքարտուղարությունը շահագրգիռ է Պարոն Տերի հարցով հանդիպելու ամերիկահայ առաջնորդների հետ:

Անշուշտ, մխիթարական է, որ «Ցահալը» անվտանգության պարիսպը կառուցելու է Պարոն Տերի եզրագծով՝ դրանով իսկ նվազ վնասներ հասցնելով ձիթենյաց այգիներին: Սակայն մյուս կողմից քիչ կարեւոր չէ, թե անվտանգության պարիսպը կառուցելուց հետո ո՞ր կողմում են հայտնվելու Պարոն Տերի հայապատկան կալվածքները՝ ձիթենիների այգին, վանքը, հարակից ունեցվածքը՝ պաղեստինյա՞ն, թե՞ իսրայելյան: Այստեղ կարեւոր է հիշել, որ Հին Երուսաղեմի հարցում պաշտոնական Թել Ավիվը ձգտում է հայկական թաղամասը միացնել հրեականին՝ պոկելով քաղաքի երկու այլ ուղղափառ եւ լատին հատվածներից:

Երեկ երեկոյան **«Ազգը»** Երուսաղեմից ստացավ Հայոց պատրիարքության պաշտոնական հաղորդագրությունը, որը նույնպես տեղեկացնում է, որ Պարոն Տերի վեճի շուրջ պատրիարքության եւ Իսրայելի իշխանությունների ներկայացուցիչների միջեւ ընթացող բանակցությունները դեռեւս վերջնական որոշման չեն հանգել: Հաղորդագրությունը Հայոց պատրիարքության անդամների եւ անձամբ Թորգոմ պատրիարքի անունից շնորհակալություն է հայտնում հայ եւ ոչ հայ շրջանակների ցուցաբերած զորակցության համար եւ խոստանում հանրությանը տեղյակ պահել հետագա զարգացումների մասին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ **Տեղական**

Բազեյանը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին հրավիրում է համագործակցության

Դեռ չկայացած՝ նոր «դաշինքը» պառակտվում է

Որ ընդդիմադիր դաշտում ձեւավորվող հերթական դաշինքը դեռեւս չծնված արդեն քայքայվում է, հաստատեց նաեւ Մամուլի ազգային ակումբի հերթական երեկվա հյուրը՝ «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավար Ալբերտ Բազեյանը։ Վերջինս ընդդիմադիր դաշտում ընթացող ակտիվ բանակցությունների արդյունքում ձախ հայրենասիրական դաշինք ձեւավորելու մասին մամուլում հրապարակված հայտարարության տեքստը համարեց «աշխատանքային տարբերակ»։ Հանգամանքը, որ տեքստը հրամցվել է մամուլին, եւ դրանում ընդգծված որոշակի խնդիրների շուրջ «Հանրապետության» վերապահ վերաբերմունքը վկայում են, որ այս կուսակցությունը նոր դաշինքի ձեւավորման փուլում մյուս ուժերի հետ դեռեւս խնդիրներ ունի։ Որո՞նք են դրանք՝ որեւէ նորմալ բացատրություն չի հնչում։ Բազեյանը կտրականապես հերքում է դրանցում ստվերային կաբինետի շուրջ տարաձայնությունները եւ պատճառաբանում, թե երբեւէ նման խնդիր օրակարգում չի դրվել, պարզապես համագործակցող կուսակցությունները երկրի սոցիալ-տնտեսական-քաղաքական իրավիճակից դուրս գալու տարբեր մոտեցումներ ունեն։

Սակայն այս բացատրությունը, մեղմ ասած, համոզիչ չէ։ Նախ եռյակի, ապա նաեւ 13-ի ձեւավորումը մասնավորապես հենց նույն «Հանրապետություն» կուսակցության անդամները ժամանակին բացատրում էին նույն սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական իրավիճակից դուրս գալու համատեղ ծրագրերի մշակմամբ եւ հետագայում՝ իրագործմամբ։ Այդ նպատակով անգամ հանրահավաքներ, երթեր կազմակերպվեցին, իսկ նախագահ Քոչարյանին իշխանությունից հեռացնելու պահանջը հենց վերջիններով էլ բացատրում էին։

Եթե նույն ընդդիմադիր ուժերը 13-ի ֆորմատից դուրս այլ միավորում կազմելու անհրաժեշտություն են զգում, ապա պետք է ընդունել, որ ստեղծված վիճակից դուրս գալու համատեղ ծրագրերի մշակման ընթացքում տարաձայնություններ են առաջացել։ Հետեւաբար, նույն տարաձայնություններով նույն ուժերը չէին կարող նոր միավորում կազմելու մասին մտածել՝ նախօրոք իմանալով, որ իբր համագործակցող ուժերը չեն փոխել իրենց կեցվածքները։

Միակ հավանական տարբերակն այն է, որ կողմերը պարզապես չեն կարողանում իրար միջեւ բաժանել իշխանական կարկանդակը, բայց անդառնալիորեն գայթակղված դրանով, անընդհատ փոխհամաձայնությունների ելքեր են փնտրում։ Մանավանդ որ յուրաքանչյուր դաշինքանման ինչ-որ միություն կազմվելուց հետո անմիջապես հավակնություններ է դրսեւորում, որից հետո փլուզվում է։ Վառ օրինակը 13-ի միությունն էր, որի շարքերում մեկ շաբաթվա ընթացքում անմիջապես երեք-չորս նախագահի թեկնածուի հավակնորդ հայտնվեց։

Ինքը՝ Բազեյանը, վրդովմունքով ընդունեց ընդդիմության միասնական թեկնածուի մասին հրապարակավ խոսելու որեւէ դրսեւորման մասին, քանի որ այդ հարցը դեռեւս չի էլ, իբր, քննարկվում։ Սակայն մեկ նալին, մեկ մեխին հարվածող այս գործիչն, իր իսկ խոսքերով, ապացուցեց, որ այդպիսի հարց, այնուամենայնիվ, քննարկվում է։ Նա հայտարարեց, թե համագործակցող ընդդիմադիր ողջ դաշտի կողմից ուղղակի բացառվում է նախկին նախագահին՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին պաշտպանելու հնարավորությունը։ Այստեղից շատ պարզ հարց է առաջանում՝ եթե թեկնածուների հարց չի քննարկվել, ապա ինչպե՞ս կարող էր բանախոսը նման պատասխանատու հայտարարություն անել։ Զարմանալին, սակայն, ոչ այնքան նման «գաղտնապահությունն» ու հակասությունն է, որքան այն, որ «Հանրապետությունը» ԼՏՊ-ի՝ ակտիվ քաղաքականություն վերադառնալու մեջ տարօրինակ ոչինչ չի տեսնում, նրան համարում է լուրջ քաղաքական գործոն եւ գտնում, որ նրան որեւէ մեկը չի կարող արգելել քաղաքականություն վերադառնալ։ Իսկ որ առավել հետաքրքրական էր՝ Բազեյանը պարզապես չբացառեց ԼՏՊ-ի եւ ՀՀՇ-ի հետ նախընտրական համագործակցությունը։ Նա ուղղակիորեն նշեց, թե Տեր-Պետրոսյանը չպետք է շարունակի ստվերում մնալ, պետք է ակտիվ քաղաքական տեսակետներ, դիրքորոշումներ հայտնի, որից հետո իրենք կքննարկեն՝ արժե՞ արդյոք համագործակցել նրա եւ ՀՀՇ-ի հետ։

Դրանով էլ թերեւս կարելի է բացատրել «Հանրապետություն» կուսակցության հանդեպ մյուս ընդդիմադիր ուժերի վերապահությունը։ Բազեյանն ինքը անուղղակիորեն խոսեց այդ մասին՝ հայտարարելով, թե մյուսների հետ նպատակ ունեն ստեղծել համագործակցության մեկ միավորում, որն ընտրությունների շեմին կդառնա նախընտրական դաշինք։

Սակայն, որքան էլ քաղաքագիտության տեսակետից աբսուրդային թվա, ըստ Բազեյանի, նախընտրական այդ դաշինքը կազմելը դեռեւս չի նշանակում հետագա հեռանկարային համագործակցություն որպես դաշինք։ Նրա այս խոսքերից կարելի է ընդամենը եզրակացնել, որ դաշինքի ստեղծումն ունի միայն մեկ կոնկրետ նպատակ՝ ընտրություններին հնարավորինս շատ ձայներ բերել, այնուհետեւ, երբ իբր համագործակցող կուսակցություններին պատկանող ընտրաքվեների բարձի վրա իշխանական լծակների հասնեն, «Հանրապետությունը» կսկսի գործել առանձին։ Եվ չնայած Բազեյանն իրենց «քցողներից» չի համարում, որովհետեւ այսօր մի ուժի հետ են, վաղը՝ մեկ այլ, սակայն այլ կերպ չի կարելի բացատրել դաշինքների մասին կուսակցության ղեկավարի, մեղմ ասած, տարօրինակ ընկալումները։

Ալբերտ Բազեյանն անգամ նշեց, որ իրենց հենարանը ե՛ւ ընտրություններում, ե՛ւ ընտրություններից հետո թերեւս կլինի երկրապահ կամավորների միությունը, որի հետ «Հանրապետությունն» ուղղակի օրգանական կապի մեջ է. կուսակցության քաղաքական խորհրդի 15 անդամներից 12-ը միության անդամներ են եւ պետք է կարողանան հասարակական այս կազմակերպության ուժերը համախմբել եւ որպես լիարժեք մեկ ուժ օգտագործել։ Ըստ Բազեյանի, իրենց կուսակցությունն ունի 6 հազար անդամ։ Եթե դրանք գումարվեն, ապա պոտենցիալը զգալիորեն կմեծանա։

Այնուհետեւ Բազեյանն անդրադարձավ իրենց համար հավերժական մի քանի խնդիրների։ Օրինակ՝ նախագահի իմփիչմենտի, նրա հակասահմանադրական գործունեության, օրինական իշխանություններ ձեւավորելու մասին։ Սակայն պետք է նկատել, որ իրեն խիստ ընդդիմադիր հռչակած այս գործիչը, ինչպես նաեւ նրա ղեկավարած կուսակցությունը վերջին շրջանում մեղմացրել է իր աբսուրդի հասնող քննադատությունները իշխանությունների հասցեին։ Կարելի է ենթադրել, որ կուսակցությունը լարված սպասողականության մեջ է եւ ողջ ուշադրությունը կենտրոնացրել է այսպես կոչված «ներդաշինքային» կամ «ներմիավորումային» (մարդ չգիտի՝ ինչ անվանել նման անհեթեթ համագործակցությունների ծնունդ այդ խմբավորումներին) խնդիրներին։ Եթե այդ տվայտանքները չափից դուրս երկար տեւեն, ապա այդպես էլ ականատես չենք լինի այն հերթական թեժ աշնան, որն, ի թիվս այլոց, խոստացել է նաեւ «Հանրապետություն» կուսակցությունը։

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Հ. Գ. Չնայած մեր ջանքերին, Ալբերտ Բազեյանին հարց ուղղելու հնարավորություն մեզ չտրվեց ասուլիսը վարող նոր անձի կողմից, որն իր աշխատակցած թերթում սովորություն ունի խիստ ճոճուն կոչեր անել մամուլի ու խոսքի ազատության մասին։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

«Հայաստանը միջուկային զենք արտադրելու ծրագիր է մշակում»

Ոչ, այս «տեղեկությունը» «Հայկական ժամանակ» օրաթերթում չի տպվել, այլ ադրբեջանական «Մերիդիան» թերթի օգոստոսի 4-ի համարում։ Որքան անհեթեթ այնքան եւ ավելի հետաքրքրական մի լուր, որը զարմացնում է հեղինակի երեւակայության ուժով, թռիչքով։

Եվ այսպես, «Մերիդիանը» գրում է, որ «Հայաստանն Իրանի աջակցությամբ եւ (զսպենք մեր ծիծաղը-«**Ազգ**») Մ. Նահանգների տրամադրած օժանդակությամբ միջուկային զենք արտադրելու ծրագիր է մշակում»։ Միեւնույն թերթի համաձայն, «Հայաստանի իշխանությունները ծրագրում են արդեն այս տարի Մ. Նահանգների տրամադրած 103 մլն դոլարի օժանդակության (?) 42 միլիոնը հատկացնել միջուկային ուսումնասիրություններին»։

Ադրբեջանական թերթն առիթը բաց չի թողնում դաս տալու Վաշինգտոնին. «Հետաքրքրական է, գրում է նա, որ Մ. Նահանգների հոգը չէ, թե իր օժանդակությունն ի՞նչ նպատակների համար է օգտագործվում»։ Մյուս կողմից, թերթը տեղեկացնում է, որ «Իրանը մեծ աջակցություն է տրամադրում Հայաստանին՝ այս ծրագիրն իրականացնելու գործում։ Մոտավորապես 2 ամիս առաջ Իրանը 11 գիտնականների գործուղեց Հայաստան այդ նպատակով»։ Մինչդեռ մենք անգետներս, կարծում էինք...

Կարճ կապենք եւ հարց տանք՝ իրոք, ավելի հարմար չէ՞ր այս «լուրը» «Հայկական ժամանակին»։

Անլուրջ հարցերին չի պատասխանի

ՀՀ զինդատախազության մամուլի գծով պատասխանատուն երեկ մեզ տրամադրեց հետեւյալ գրությունը.

«2002 թ. օգոստոսի 28-ին «Հայկական ժամանակ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Նիկոլ Փաշինյանի հեռախոսով կատարված հարցմանն ի պատասխան, թե ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի մասը խառն է, թե՞ ոչ «Հոկտեմբերի 27»-ի գործին, ՀՀ զինվորական դատախազության քննչական բաժնի պետ Արտակ Հարությունյանը հայտնել է, որ անլուրջ հարցերին չի պատասխանի»։

ՍԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

Աղբահանությունը՝ համաքաղաքային խնդիր

Տարօրինակ կեղտոտ են դարձել երեւանյան փողոցները։ Շուկաները, հատկապես սննդի առեւտրով զբաղվողները, գրեթե առանց բացառության, համատարած աղբի մեջ են։ Աղբահանության, շուկաների մաքրման հարցերով էլ կարծես ոչ ոք մտահոգված չէ։ Մինչդեռ հակասանիտարական պայմաններում վաճառվող եւ ոչ մի սննդամթերք չի կարելի օգտագործել։

Աղբաշատությունը յուրահատուկ է ոչ միայն շուկաներին։ Աղբահանության բացակայությամբ աչքի են ընկնում կենտրոնական փողոցները։

Եթե քայլեք Հանրապետության (նախկին Ալավերդյան) փողոցով, ողջ երկայնքով մի քանի մեծ աղբակույտեր կնկատեք։ Օրինակ, Հանրապետության փողոց-Բուզանդի փողոց խաչմերուկում ձեր աչքի առաջ կբացվի մի «գեղեցիկ» տեսարան։ Դուք կտեսնեք մի մեծ աղբակույտ, որի կենտրոնում առանձնակի, բայց հպարտ միայնության մեջ «կանգնած» են մետաղյա մի քանի աղբամաններ։

Նույն միայնության ամոթխած լռությամբ պարուրված, բայց արդեն ամոթահար ու գլխիկոր մի քանի աղբամաններ էլ տնկված են Մաշտոցի պողոտա-Պուշկինի փողոց խաչմերուկում։

Այս թվարկումը կարելի է շարունակել։ Սակայն աղբակուտակման, սանիտարական պայմանների նման դեպքերի մեկ օրինակն իսկ ահազանգող է եւ կարիք չունի այլ օրինակներով եւս փաստարկվելու։

Իսկ մեկ աղբակույտով անգամ փաստարկվում է թեկուզ այն, որ ինչ-որ մեկն ինչ-որ հարցերում, մեղմ ասած, շատ է թերացել։ Եվ այդ թերացումները «գեղագիտական», նաեւ համաճարակային ակնհայտ հետեւանքներ ունեն։ Մինչդեռ ոչ մի պատասխանատու հաստատություն չի էլ հիշում իր պարտականությունները, մոռանալով, որ նման վերաբերմունքը կարող է վտանգավոր հետեւանքներ ունենալ ողջ բնակչության համար։

Աղբը չմաքրելուց եւ նման անպատասխանատվությունից էլ ածանցվում է մեր հասարակության համար չարիք դարձած անպատժելիության զգացումը։

Փողոցները, շուկաները մաքրել է պետք, եւ անհապաղ։

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Փողերը մեզ, իսկ բնակչին՝ «փողափոշին»

Այս երկրում արդեն հոգնել ենք ամեն ինչից զարմանալուց։ Չինովնիկական կամայականությունները չեն շրջանցել նաեւ ապագա Հյուսիսային պողոտայի բնակիչներին։ Գործընթացի սկզբում տպավորություն էր ստեղծվում, թե ամեն ինչ հարթ է, ու շահեցին այն բնակիչները, ում տների իրացումն առաջինը սկսվեց։ Սկզբնական շրջանում փոխհատուցումն արվում էր շուկայական գներին համապատասխան։ Աչքակապություն էր, տպավորություն էին ստեղծում։ Այժմ իրավիճակը փոխվել է. փոխհատուցման գները ծիծաղելի են դարձել, մինչդեռ տան շուկայում բնակարանների գների աճը շարունակվում է, հատկապես Երեւանի փոքր կենտրոնում։

Բնակիչները չեն պատրաստվում համակերպվել։ Երեկ էլ մի քանի տասնյակ բնակիչներ բողոքի ակցիա էին կազմակերպել Աբովյան փողոցում, եւ դարձյալ պատճառը տների դիմաց տրվող ցածր փոխհատուցումն էր։ Այն գումարը, որ տրվում է, նշում էին նրանք, նույնիսկ փոխհատուցման հետ տան իրական գինը չէ։ Առանց այն էլ ծանր վիճակը վատթարացնում է տան առք ու վաճառքից (եթե դա, իհարկե, առք ու վաճառք է եւ ոչ թե հարստահարում) գանձվող 10 տոկոս եկամտահարկը։ Առանց այն էլ չնչին գումարից ոչինչ չի մնում։

«Մեզ ողորմություն պետք չէ, ոչ էլ փոխհատուցում, թող մեր տների իրական գները վճարեն», ասում էին նրանք։

Ռոմիկ Գասպարյանն ու Համլետ Ամիրջանյանը համաձայն չեն իրենց տներն օտարելու պայմաններին։ Հյուսիսային պողոտայի եւ կասկադի ԾԻԳ-ն ու Կենտրոն թաղապետարանը հարցը դատարանի միջոցով են ցանկանում լուծել։ Սակայն այստեղ օրենքը դարձյալ շրջանցվում է։ Երկու դատական գործի դեպքում էլ պատասխանող կողմին պաշտոնապես չի ծանուցվել, ու դատարան չներկայանալու պատճառը պարզ է եղել՝ դատական գործընթացին տեղյակ չլինելը։ Իմանալով, որ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ առաջին ատյանի դատարանն արդեն վճիռ է կայացրել, ցանկանում են բողոքարկել ու դարձյալ խոչընդոտի են հանդիպում. դատավոր Էդիկ Ավետիսյանը վճիռը սեյֆում փակել ու արձակուրդ է գնացել՝ պատասխանող կողմին զրկելով սահմանված ժամկետում վճիռը բողոքարկելու իրավունքից։

Ստացվում է՝ բոլոր ճանապարհները փակ են բնակչի առջեւ։ Մի փաստ եւս, որ խաբված բնակիչները նշում էին. Կենտրոնի թաղապետարանում նրանց խորհուրդ են տալիս համակերպվել ստեղծված իրավիճակին, միեւնույն է, ոչնչի չեն հասնի։ Հյուսիսային պողոտայի օտարվող տների գնահատումն իրականացնող «Անիկոմ» ընկերության ցածր գնահատումների դեմ էլ հնարավոր չէ պայքարել։ Ըստ բնակիչների, արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանի եղբորը պատկանող «Անիկոմի» գնահատականները թերեւս վիճարկելի չեն։

Սակայն քաղաքապետարանային ահաբեկումները բնակիչներին չեն վախեցնում, նրանք մինչեւ վերջ կպայքարեն ու տները կզատեն միայն այն ժամանակ, երբ ստանան բնակարանի շուկայական արժեքը եւ ոչ ողորմություն։ Հյուսիսային պողոտա ծրագրի իրականացումը զգալի գումարների շրջանառություն է ենթադրում, մինչդեռ բնակիչներին փոխհատուցվում է այդ փողի «փոշին»։

Ն. Ա.

Ձեւավորվեց ՀՌԱԿ 6-րդ՝ «Արթիկ» շրջանակը

Ամեն երկրի ամեն մի բնակավայր իր ուրույն հիմնահարցերն ունի, իր չլուծված խնդիրները: Բայց բոլորի համար էլ կարեւորագույն մի հարց կա, որը քաղաքական շահարկում է դառնում նույնիսկ ամենաանհեթեթ գաղափարախոսություն ունեցող կուսակցությունների համար: Ինչպես գիտենք, այսօր Հայաստանում 100-ից ավելի կազմակերպություններ կամ ընկեր-բարեկամ-զոքանչ-խնամի միություններ ներկայանում են որպես կուսակցություն եւ փորձում քաղաքական շահաբաժին փախցնել հատկապես ընտրական շրջանից առաջ: Ոմանք հայտարարում են, թե իրենք իշխանության գալուց անմիջապես հետո կվերադարձնեն խորհրդային կարգերի փլուզման ժամանակ կորած ավանդները, մյուսները անմիջապես կավելացնեն աշխատատեղերն ու աշխատավարձերի չափերը, երրորդները շատ ավելի ծիծաղելի խոստումներ են տալիս:

Այս իմաստով իսկական քաղաքականացված գոտի կարելի է համարել Արթիկ քաղաքը եւ նրա շրջակա գյուղերը: Ավանդական, արդեն ճանաչում ու վաստակ ունեցող կուսակցությունների հետ հավասար իրենց տեղն են փորձում հաստատել նորելուկ կուսակցությունները: Այս իրադրությանը ինչպես է վերաբերվում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը:

«Շատ հաճախ հրապարակային ելույթներում այն կարծիքն է հայտնվում, թե քաղաքական կուսակցությունները ջլատում են մեր ազգը, չեն նպաստում ազգային հիմնարար խնդիրների լուծմանը,- հայտարարեց ՀՌԱԿ ատենապետը ՀՌԱԿ «Արթիկ» շրջանակի պատգամավորական առաջին ժողովի ժամանակ:- Իհարկե, կուսակցությունների թվով մենք զարմանալի շռայլության ենք հասել: Դա փաստ է: Բայց մենք գտնում ենք, որ կուսակցությունները միացնում են ազգի տարբեր խմբերը ըստ գաղափարախոսության, ըստ դավանանքի, ըստ ապագայի կառուցման ծրագրերի: Այլ բան է, թե որեւէ կուսակցություն ինչպիսի պատմական ճանապարհ է անցել, այսօր կոնկրետ ինչպիսի ծրագրեր է իրագործում ի շահ երկրի, ի շահ ժողովրդի: Իսկ երկրի ողջ տարածքում Հայաստանի ռամկավարները շատ ու շատ գործեր են արել երկրում հաստատվելու 10 տարիների ընթացքում: Ճիշտ է, կուսակցությունն անչափ դժվար ճանապարհ անցավ, որովհետեւ հիշական իշխանություններն ամեն թույլատրելի ու անօրինական մեթոդների դիմեցին կուսակցության աշխատանքը խոչընդոտելու համար, մինչեւ կուսակցության փակումը: Սակայն դա նրանց չհաջողվեց: Կուսակցությունը գործում է հանուն ժողովրդի ու երկրի, այլ ոչ թե առանձին մարդկանց կամ խմբավորումների համար: Դա են վկայում կատարված աշխատանքները»:

Վաղուց արդեն համոզվել ենք այն պարզ ճշմարտության մեջ, որը չինացիները թեւավոր խոսքի ձեւով են հնչեցնում. «Չունեւորին ոչ թե ձուկ, այլ ուռկան տուր»: Բարեգործական բազմաթիվ ծրագրեր իրագործվեցին Հայաստանում: Սակայն դրանք էական նշանակություն չունեցան: Ռամկավարները Հայաստանի անկախացման առաջին իսկ տարիներից որդեգրեցին ներդրումների, համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման ծրագիրը: Սա, անշուշտ, ձեռնտու չէր հիշական վերնախավին, որին հետաքրքրում էր եւ է զուտ այսօրեական, այսրոպեական անձնական շահույթը: Նրանք ժամանակին խափանեցին սփյուռքահայ ռամկավարների շատ ու շատ ծրագրեր, փոշիացրին նրանց ներդրումները: Իսկ այսօր սփյուռքահայ համայնքներում աշխատում են անվստահության մթնոլորտ ստեղծել Հայաստանի նկատմամբ, սարսափազդու պատմություններ են հորինում: Այստեղ՝ Հայաստանում, փորձում են վերջին ճիգերով պաշտպանել իրենց իշխանամոլության վերջին խլյակները, ամենափոքր միջնաբերդն անգամ: Ուստի անչափ կարեւոր ժամանակների շեմին, երբ 2 ամսից էլ պակաս ժամանակ է մնում տեղական կառավարման մարմինների ընտրություններին, իսկ 2003-ի սկզբին մենք ընտրելու ենք Հայաստանի Հանրապետության նախագահ եւ Ազգային ժողով, Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը հստակեցրել է իր սկզբունքները, ի մի է բերում կատարվածը:

«Երբ խոսում ենք կուսակցության կատարած աշխատանքների մասին, ապա բնավ անձնապաստան չպիտի հնչի մեր կատարածը,- ասաց ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը:- Մեկ մարզում, մեկ քաղաքում կամ գյուղում չէ, որ Հայաստանի ռամկավարները կոնկրետ աշխատանքներ են կատարել: Բազմիցս խոսվել է համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման մասին: Պետք է ավելացնել նաեւ մի քանի ուրիշ աշխատանքներ: Այսօր բոլորն են տեսնում Արթիկում վերանորոգվող հիվանդանոցի շենքը: Դա կատարվում է ՀԲԸՄ-ի միջոցով: Աշխատանքների ֆինանսավորման 10 տոկոսը կատարում է սոցիալական ներդրումների հիմնադրամը, իսկ 90 տոկոսը՝ Համաշխարհային բանկը: Այս ծրագիրն առաջարկել եւ իրագործում է Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը: «Վարդանանց ասպետների» ուժերով ռամկավարները լուծել են դպրոցների ջեռուցման հարցերը: Վերջերս ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի ջանքերով սկսվել են Տավուշի մարզի Կողբ գյուղի ջրագծի անցկացման աշխատանքները... Կարելի է ուրիշ այլ աշխատանքների մասին խոսել: Սա է մեր կուսակցության գաղափարախոսությունը. կոնկրետ, շոշափելի գործ անել, այլ ոչ թե հրապարակային ելույթներում այնպիսի շքեղ խոստումներ տալ, որոնք լսելիս կարելի է մտածել, թե մեկ-երկու օր հետո հոլանդացուն «ապե» ենք անելու»:

Անշուշտ, դժվար է ամենակարճ ժամկետում հասնել տնտեսական բարգավաճման, հավասարի իրավունքով քայլել աշխարհի զարգացած երկրների հետ: Այդպիսի կախարդական փայտիկ չկա: Ես երկիրը, ես ժողովրդին չսիրելով, միայն նրան խաբելով մեկ-երկու օրվա իշխանություն կարող ես ունենալ եւ հավերժական անեծք: Սա վկայեց, չէ՞, ՀՀՇ-ի փորձը: Հային, հայաստանցուն այլեւս չես խաբի:

Դա պարզ երեւում էր Արթիկում, պատգամավորական ժողովի ժամանակ: Մարդիկ աշխատանք չունեն: Երբեմնի ծաղկուն քաղաքը, որը հայտնի էր արդյունաբերական ձեռնարկություններով, աշխատատեղերի լիությամբ, գրեթե տարը տարի ասես մոռացված մի հովիտ էր դարձել:

«Մեկ ճանապարհ կա՝ աշխատանք,- ասաց ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Իսկ այդ աշխատանքը կլինի, եթե ժողովուրդն ինքն ընտրի իր իշխանավորներին, նրանց, ում հավատում է, նրանց, ովքեր իրական գործեր կանեն, ջանք կթափեն»:

Խոսում էին մարդիկ իրենց ցավերից, որոնք նաեւ զուտ «արթիկյան» էին: Խոսում էին մի էլեկտրիկի մասին, որն ամեն կեսգիշերին անջատում է Արթիկ քաղաքի լույսերը: Այնպես է ուզում՝ այնպես է անում: Ու դառը մի կատակ հնչեց. «Տարիներ առաջ փոքրիկ երեխաները ցանկանում էին տիեզերագնաց դառնալ, այսօր միայն մեկ ցանկություն ունեն. դառնալ Արթիկի էլեկտրացանցի աշխատակից»: Մեկ տարուց ավելի Արթիկում չի աշխատում ռադիոն, եւ արթիկցիներից ոմանք արդեն մոռացել են, թե Ազգային ժողովում Արշակ Սադոյանն ինչպիսի «լափումների» եւ «լափողների» մասին է խոսում:

Պատգամավորական ժողովին մասնակցում էին ՌԱԿ վարչությունը ներկայացնող Հակոբ Թորոսյանը՝ Բոստոնից, եւ Արթիկի քաղաքապետ Հմայակ Աբրահամյանը: Վերջինս մեր զրույցի ժամանակ այսպես գնահատեց իրադրությունը քաղաքում.

«Ամենակարեւորն այն է, որ այսօր քաղաքում բարոյահոգեբանական նորմալ մթնոլորտ է: Իհարկե, քաղաքային իշխանությունների հիմնական խնդիրն աշխատատեղի ստեղծումն է: Ուստի մենք համագործակցում ենք մի շարք հիմնադրամների հետ: Այսօր քաղաքում մոտ 400 հազար դոլարին համարժեք դրամի աշխատանքներ են կատարվում. ինքնաշխատ ջեռուցման համակարգերի ստեղծում, հիվանդանոցի տանիքի եւ պոլիկլինիկայի վերանորոգում, արդեն ավարտվել են 6-րդ դպրոցի երկրորդ մասնաշենքի կառուցման աշխատանքները («Փրկեցեք երեխաներին» հիմնադրամի օժանդակությամբ), բարեկարգման աշխատանքներ են տարվում մոտ 17 միլիոն դրամի չափով, իրականացվում է ճանապարհային շինարարություն: «Սնունդ աշխատանքի դիմաց» ծրագրով 15 տարբեր տիպի աշխատանքներ են կատարվել: Ընթացքի մեջ են եւս շատ ծրագրեր...»:

Վերջին երեք տարվա ընթացքում կատարված աշխատանքներն արդեն տեսանելի են: Մնում է առաջ գնալ: Քաղաքապետը համոզված է, որ քաղաքական եւ տնտեսական հանգիստ պայմաններում կարելի է շատ ավելիին հասնել:

Ողջունելով «Արթիկ» շրջանակի պատգամավորական առաջին ժողովի մասնակիցներին՝ Արթիկի քաղաքապետ Հմայակ Աբրահամյանն ասաց.

«Տեղի իշխանությունները համագործակցում են քաղաքական տարբեր կուսակցությունների հետ, հատկապես պետք է սերտորեն համագործակցենք ՀՌԱԿ-ի հետ եւ գտնենք ամեն մի հիմնահարցի լուծման բանալին»:

Ժողովի ժամանակ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանն անդամատոմսեր հանձնեց Անահիտ Իգիթյանին, Արմեն Կարապետյանին, Համբարձում Ավագյանին, Անդրանիկ Մովսիսյանին, Վիկտորյա Համբարձումյանին, Ռիտա Սուքիասյանին, տասնյակից ավելի այլ նորագիրների: Ի դեպ, ՀՌԱԿ-ին Արթիկում անդամագրվեցին Գոհար Համբարյան անուն-ազգանունով երկու երիտասարդ աղջիկներ:

Պատգամավորական ժողովն ընտրեց «Արթիկ» շրջանակի վարչություն: Շրջանակի ատենապետ ընտրվեց Սերուժան Պետոյանը, փոխատենապետ՝ Գոռ Աթոյանը, ատենադպիր՝ Ալիսա Գարեգինյանը:

ՀՌԱԿ-ը կազմավորեց երկրի տարածքում գործող 6-րդ շրջանային կազմակերպությունը՝ շրջանակը:

Ս. Մ.

Մարդկանց հավատը պետք է վերականգնել...

Այսօր ականատես ենք լինում քաղաքական մի պայքարի, ուր շատ կուսակցություններ, չկարողանալով քաղաքական դաշտում ոչինչ անել, սկսել են վարկաբեկման գործընթաց: Վարկաբեկում են իշխանություններին, Ազգային ժողովին, Հանրապետության նախագահին, ու չգիտես, թե ուր է հասնելու վարկաբեկման այդ մոլուցքը: Քաղաքական համակարգի տասնամյա փուլում մեր հանրապետությունում դեռ չի ձեւավորվել լիարժեք քաղաքական դաշտ, հետեւապես չի ձեւավորվել նաեւ քաղաքական ընդդիմություն: Քաղաքական այն կուսակցությունները, որոնք իրենց բացարձակ ընդդիմադիր են համարում, առաջնորդվում են միայն անձնական շահերով ու իշխանական աթոռներին տիրանալու մոլուցքով, այլապես այդ աթոռները կորցրածներն այդքան կասկածելի ընդդիմադիր կեցվածք չէին ընդունի: Տարիներ շարունակ մարդիկ ապրելով սոցիալապես ծանր վիճակում, տեսնելով երկրում տիրող անօրինականությունները, օրենսդիր ու գործադիր մարմիններում պաշտոնյա մարդկանց վարքագիծը (այդպիսիներից ոմանք այսօր էլ ունեն իշխանական աթոռներ), դարձել են անտարբեր քաղաքական իրադարձությունների նկատմամբ, իսկ այսօրվա առանձին քաղաքական կուսակցությունների ու քաղաքական գործիչների գործելակերպն ավելի է խորացնում մարդկանց անտարբերությունը: Քաղաքական գործիչներից շատերը, մոռանալով իրենց անցյալն ու ժողովրդի մեջ ունեցած վարկանիշը, փորձում են խոսել ժողովրդի անունից, երբ ժողովրդի մասին դույզն-ինչ չեն մտածում, իմաստունի կեցվածք են ընդունում, երբ իմաստուններից ոչ մեկին չեն ճանաչում, չունենալով մարդկային սովորական արժանիքներ, փորձում են վճռել ուրիշների բախտը՝ ավելի խորացնելով մարդկանց խարխլված հավատը: Անգամ վերջին շրջանում, երբ երկրի տնտեսական կյանքում ականատես ենք լինում լուրջ գործընթացների, երբ վերագործարկվում են գործարաններ ու ձեռնարկություններ, երբ բուռն թափ է ստացել շինարարությունը, նորից առանձին կուսակցությունների ղեկավարներ ու քաղաքական գործիչներ ոչ միայն չեն ուզում տեսնել այդ ամենը, այլեւ փորձում են ժխտել դրանք՝ հայտարարելով, թե պետությունը ստում է: Այսօր քաղաքական դաշտն այնքան անկայուն է դարձել, որ մարդիկ չեն կարողանում պարզ հարցերում անգամ ճիշտ կողմնորոշվել: Երեկվա բաժանված քաղաքական կուսակցությունները սկսել են նորից միավորվել, գաղափարական հակադիր ուժերը փորձում են նույն ճանապարհով քայլել, տարիներ շարունակ քաղաքական նույն դաշտում գտնվողները սկսել են միմյանց վարկաբեկել: Քաղաքական շատ գործիչներ չեն ուզում հասկանալ, որ կույրը նույն առուն երկրորդ անգամ թռչել չի կարող, կամ մոռացել են, որ նախկին իշխանություններն այնքան դաժանորեն վարվեցին ժողովրդի հետ, որ անգամ մի կորեկի չափ հավատ չթողեցին իրենց նկատմամբ, եւ այսքանից հետո զարմանալի է, որ իշխանության գալու հույսեր են փայփայում: Ի՞նչ է, ժողովուրդը մոռացե՞լ է այդ ամենը: Քաղաքական դաշտում այսօր երեւում են նաեւ այնպիսիները, որոնք իրենց գավառական մտածողությամբ առաջնորդվում են լենինյան այն կարգախոսով, թե ամեն աղախին պետք է երկիր ղեկավարի: Դեռ լավ է, որ մեր ավանդական կուսակցություններից գոնե երկուսը իրենց հավասարակշռված քաղաքականությամբ նեցուկ են կանգնում իշխանության այսօրվա տնտեսական կուրսին ու մարդկանց հեռու պահում քաղաքական ցնցումներից եւ անհարկի լարվածությունից՝ մտածելով միայն պետության ամրապնդման ու հզորացման մասին:

Սակայն դա չի խանգարում, որ մեր ավանդական կուսակցություններն առանձին հարցերում, եթե դա անհրաժեշտ է, ընդդիմադիր կեցվածք ընդունեն իշխանության հանդեպ: Այստեղ է ասված, որ հանրահավաքներում ելույթ ունեցողը դեռ քաղաքական գործիչ չէ, ինչպես ամեն սեւամորթ Օթելլո չէ: Տարիների ընթացքում որքան խորացավ մարդկանց սոցիալական ծանր վիճակը, այնքան մեծացավ ժողովրդի ու իշխանության միջեւ առաջացած անջրպետը, որն էլ առանձին քաղաքական ուժեր «հաջողությամբ» օգտագործելով՝ փորձեցին ավելի խորացնել: Այդ ամենի հետեւանքը եղավ այն, որ մարդիկ հեռու կանգնեցին քաղաքական գործընթացներից ու իրենց չհետաքրքրեց, թե ովքեր են օրենսդիր ու գործադիր մարմիններում տեղեր գրավում, որն այնքան շատ է կարեւորվում օրինավոր երկիր կառուցելու գործում: Ժամանակն է, որ կառավարությունն իր ճկուն քաղաքականությամբ նպաստի ժողովրդի սոցիալական վիճակի բարելավմանը, որը նույնքան կարեւոր է, որքան երկրի պաշտպանությունը: Բարելավվեց մարդկանց սոցիալական վիճակը, կվերականգնվի նրանց հավատն իշխանությունների նկատմամբ, առանց որի չենք ունենա ուժեղ պետություն, իսկ թույլ պետության մեջ ավելի ուժգին կհնչեն քաղաքական արկածախնդիրների կոչերն ու անհիմն հայտարարությունները: Ուժեղ պետություն ունենալու ամենակարճ ճանապարհը գործադիր ու օրենսդիր մարմիններում բանիմաց, քաղաքականապես հասուն ու հայրենիքին նվիրված մարդկանց ներգրավելն է, որի իրականացման առաքելությունը հիմնականում ընկնում է ժողովրդի վրա: Մինչեւ պետական պաշտոնները չտրվեն արժանավոր մարդկանց, մինչեւ մեր կենցաղից դուրս չմղվի հովանավորչությունը, պաշտոններ «նվիրելու» հարուստ փորձը, մեր երկիրը երկիր չի դառնա, մարդկանց մեջ հավատ չի ստեղծվի:

ՎԱՀԵ ԲՈՒՆԻԱԹՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

«Որոշակի շփումների առկայությունը ավելի նախընտրելի է, քան դրանց իսպառ բացակայությունը»

Ասում է Ռագըփ Զարաքոլուն

Հայտնի հրատարակիչ, մարդու իրավունքների պաշտպան եւ հասարակական գործիչ Ռագըփ Զարաքոլուն այն հազվագյուտ թուրք մտավորականներից է, որոնք համարձակվում են հրապարակավ դատապարտել ինչպես Հայաստանի նկատմամբ Թուրքիայի որդեգրած քաղաքականությունը, այնպես էլ պետականորեն Հայոց ցեղասպանության ուրացումը: Հայ հասարակայնությունը Զարաքոլուին ճանաչում է իբրեւ մեր ժողովրդի ջերմ բարեկամի, նրա հանգուցյալ տիկին Այշե Նուր Զարաքոլուին՝ առավել եւս:

Տողերիս հեղինակը մասնավոր այցով Ստամբուլում գտնվելիս պարոն Զարաքոլուի հետ հանդիպելու հաճույքն ունեցավ եւ, օգտվելով առիթից, խնդրեց պատասխանել «Ազգի» հարցերին: Ի դեպ, «Ազգի» էջերում սա նրա առաջին հարցազրույցը չէ: Պարզապես անցկացվել է «Գյունդեմ» թերթի խմբագրությունում:

– Դուք «Գյունդեմ» թերթի գլխավոր խմբագիրն եք: Ի՞նչ կասեք «Գյունդեմի» մասին:

– «Գյունդեմ» թերթը տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում ծնվեց: Ճգնաժամը ստիպեց օրաթերթից հրաժարվել եւ այն դարձնել շաբաթաթերթ: Մեր թերթի կողմնորոշման հիմքում ընկած է Թուրքիայի ժողովրդավարացման պայքարին նպաստելու գաղափարը, ինչի հետեւանքով մենք պարտադրված ենք անդրադառնալ ընդհանրապես մարդու իրավունքներին, իսկ մասնավորապես՝ քրդական հարցին եւ ազգային փոքրամասնությունների խնդիրներին:

Հարազատ մնալով համաշխարհային լրագրության սկզբունքներին, նախընտրում ենք ոչ թե պետական արգելքներով կամ տաբուներով առաջնորդվել, այլ առանց գրաքննության եւ ինքնագրաքննության հրապարակել ամեն կարգի լուրերը, ինչպես նաեւ արտացոլել ընդդիմադիր բոլոր շրջանակների տեսակետները: Թերեւս դա է պատճառը, որ մեր թերթը հաճախակի արգելվում է եւ ենթարկվում դատական հետապնդումների: Քաղաքական այն պայմանները, որոնց մեջ հայտնվել է Թուրքիան, անհրաժեշտ են դարձրել օրաթերթի հրատարակումը: Այդ իսկ պատճառով սեպտեմբերի 2-ից պատրաստվում ենք մեր թերթը «Օզգյուր գյունդեմ» անունով որպես օրաթերթ հրատարակել:

– Ի՞նչ կասեք Ձեր թերթի լսարանի մասին:

– Մեր լսարանը գլխավորապես թուրք հասարակության ընդդիմադիր շրջանակներն են: Քուրդ ընթերցողների զգալի մասը այդ լսարանում է ընդգրկված: Թուրքահայ համայնքում ունենք զգալի թվով ընթերցողներ: Արհեստակցական միությունները, ժողովրդավարական կազմակերպությունները, մարդու իրավունքների պաշտպանության միությունները նույնպես ընթերցողների շարքերում են:

– Թուրքիայում տեղի են ունենում ներքաղաքական լուրջ զարգացումներ: Կարո՞ղ եք ընդհանրացնել:

– Պատմականորեն Թուրքիան հայտնվել է ոչ միայն տնտեսական, այլեւ քաղաքական խոր ճգնաժամի մեջ: Ճգնաժամային այս իրավիճակը բացասական բոլոր հետեւանքներով հանդերձ նաեւ առիթ է, որ Թուրքիան ժողովրդավարական հասարակություն ձեւավորելու լուրջ քայլեր կատարի: Թուրքիան կամ անհրաժեշտ բարեփոխումներ պիտի անցկացնի, կամ էլ պետք է խրվի ավելի ծանր ճգնաժամերի մեջ: Ներկա պահին երկրում լուրջ պայքար է ծավալվում մութ ուժերի եւ բարենորոգչական շրջանակների միջեւ, որոնք ներկայացնում են բոլոր հոսանքները: Ապագան այս պահին անորոշ է: Անորոշությունը հաղթահարվելու է երկրի հեղափոխական եւ հայրենասեր ուժերի միասնությամբ ու համերաշխությամբ:

– Թուրքիան պատրաստվում է խորհրդարանական ընտրությունների: Ինչպիսի՞ն է լինելու Ձեր թերթի վերաբերմունքը:

– Մեր թերթը կողմնակից է, որ Ժողովրդի ժողովրդավարական կուսակցության գլխավորությամբ ձեւավորվի աշխատավորության իղձերն արտահայտող ձախակողմյան կուսակցությունների դաշինք: Թուրքական մեջլիսում նման դաշինքի առկայությունը բարերար ազդեցություն կունենա երկրում ժողովրդավարացման վրա:

– Ստամբուլում հրատարակվում են այնպիսի հայկական թերթեր, ինչպիսիք են «Մարմարան», «Ժամանակը», «Ակօսը»: Ինչպիսի՞ն են Ձեր թերթի հարաբերությունները նրանց հետ:

– Մենք Ստամբուլում հրատարակվող հայկական թերթերի հետ ջերմ հարաբերությունների մեջ ենք: Թուրքերեն հրատարակվելու պատճառով հատկապես «Ակօս»-ից ենք օգտվում:

– Ինչպե՞ս:

– Օրինակ, երբ հայ համայնքի մասին աշխատանքներ ենք կատարում կամ անդրադառնում ենք հայկական մշակույթին եւ արվեստին: Նրանք էլ ժամանակ առ ժամանակ արտատպում են Հայկական հարցի առնչությամբ մեր թերթում լույս տեսած հոդվածները:

– Որո՞նք են Հայկական հարցի մասին Ձեր գնահատականները:

– Իմ հոդվածներում, տեղեկատվություն թե մեկնաբանություն, ցեղասպանության վերաբերյալ որեւէ գրաքննություն չի կատարվում: Մենք ցեղասպանության հասկացության առնչությամբ բարդույթ չունենք: Կարեւորը եղբայրական հայ ժողովրդի պատմական ողբերգությունը անվարան արտացոլելն է, ներողություն խնդրելու եւ փոխհատուցման հարցերը բարձրացնելը, ինչը աշխատում եմ անձամբ անել:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում հայ-թուրքական հարաբերությունների ներկա վիճակը:

– Անկախ արդյունքից, կողմերի որոշակի շփումների առկայությունը դրանց իսպառ բացակայությունից անհամեմատ նախընտրելի է: Ինձ համար պաշտոնական կամ կիսապաշտոնական շփումներից ավելի կարեւոր են մարդկանց եւ ժողովուրդների շփումները: Գաղտնիք չէ, որ պաշտոնական կամ կիսապաշտոնական շփումներում որեւէ առաջընթաց չի արձանագրվում, որովհետեւ մտայնության փոփոխություն է անհրաժեշտ, իսկ հորիզոնում դեռեւս փոփոխության նախանշաններ չեն երեւում: Որքան էլ պատմության գիրկն անցնի, այսօր չի կարելի արդարացնել եւ օրինականացնել որեւէ պետության՝ իր քաղաքացիների նկատմամբ կատարած անարդարությունն ու բնաջնջման քայլերը, ընդ որում առանց տարբերակելու կանանց, տղամարդկանց, ծերերին, երեխաներին, երիտասարդներին: Որոշակի ժողովրդի արտաքսումը այն տարածքից, որտեղ նա հազարավոր տարիներ գոյատեւել է, չի կարող իրավական եւ օրինական հիմքեր ունենալ: Ես կարծում եմ, որ առանց այդ իրողությունը դատապարտելու անհնար է ծավալել իրական եւ անկեղծ որեւէ երկխոսություն: Չեմ կասկածում, որ դատապարտման այս քայլը ոչ այնքան հայ ժողովրդին է անհրաժեշտ, որքան թուրք եւ քուրդ ժողովուրդներին՝ ազատելու համար նրանց ծանր բեռից:

– Հայերի եւ Հայաստանի նկատմամբ ի՞նչ վերաբերմունք ունի թուրք հասարակությունը:

– Հին սերունդը տեղյակ է հայ ժողովրդի ողբերգությանը: Որքան էլ պաշտոնական տեսակետների ազդեցության տակ ընկնի կամ որոշ պատճառաբանություններ առաջ քաշի, միեւնույն է, այդ սերունդը գիտակցում է, որ ժամանակին չափազանց դաժան եւ ամոթալի իրադարձություններ են կատարվել: Ցեղասպանության ուրացումով հիմնական վասությունը արվում է երիտասարդ թուրք սերունդներին: Նրանց զանազան ստերով ապակողմնորոշում են, այսպիսով նրանք ճշմարտությունն իմանալու իրավունքից են զրկվում եւ երբեմն անպատշաճ մոտեցում են դրսեւորում:

Չի կարելի ասել, թե թուրք հասարակությունը Հայաստանի հարցում տեղեկացված է: Մեր հասարակության մեջ Հայաստանի մասին հիմնականում հիշատակվում է այն ժամանակ, երբ Թուրքիան բախվում է Ցեղասպանության խնդրին, եւ իշխում է այն կարծիքը, թե հայերը գրավել են ադրբեջանական հողերը: Սա ոչ այլ ինչ է, քան երկակի ստանդարտների կիրառում: Ես նկատի ունեմ Կիպրոսի խնդիրը: Ղարաբաղյան հիմնահարցը, ինչ խոսք, էապես տարբերվում է Կիպրոսի խնդրից: Պարզապես ես երկակի ստանդարտների կիրառումը ցույց տալու նպատակով դրանք համեմատեցի:

– Ինչպիսի՞ն պետք է լինեն հայ-թուրքական հարաբերությունները, դրանց ապագան:

– Թուրքիայի եւ Հայաստանի խնդիրները չպետք է պայմանավորվեն մեկ այլ երկրի խնդիրներով: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ առկա խնդիրներն ու տարաձայնությունները պետք է որ չանդրադառնան թուրք-հայկական հարաբերությունների վրա: Կարծում եմ, նորմալ հարաբերություններից երկու կողմն էլ կշահի: Եթե Թուրքիայում բառիս բուն իմաստով ժողովրդավարություն հաստատվի, ապա, կարծում եմ, կբարելավվեն նաեւ թուրք-հայկական հարաբերությունները: Թեեւ ես բնավորությամբ լավատես եմ, բայց եւ այնպես համարում եմ, որ թուրք-հայկական հարաբերությունների առումով դեռեւս համբերատար պետք է լինենք:

Հեղինակը եւ Ռագըփ Զարաքոլուն:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ
Ստամբուլ-Երեւան

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ամերիկացիներն ուզում են պարզել, թե ինչու իրենց չեն սիրում

ԱՄՆ կառավարության նախաձեռնությամբ սեպտեմբերի 5-6-ը Պետդեպարտամենտում անցկացվելու է ամերիկացի եւ միջազգային փորձագետների խորհրդաժողով, որի խնդիրը կլինի պարզել «ողջ աշխարհում հակաամերիկյան տրամադրությունների պատճառները»: Այդ մասին Վաշինգտոնում լրագրողներին հայտարարել է Պետդեպարտամենտի պաշտոնական ներկայացուցիչ Ռիչարդ Բաուչերը: Խորհրդաժողովին կմասնակցեն տարբեր երկրների 20 առաջատար փորձագետներ, ինչպես նաեւ ամերիկյան կառավարական հիմնարկների շուրջ 50 ներկայացուցիչներ: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ համաժողովի կազմակերպիչը Պետդեպարտամենտի հետախուզության եւ հետազոտությունների վարչությունն է, որը զբաղվում է ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության վերլուծական ապահովման հարցերով: Բաուչերի խոսքերով, Պետդեպարտամենտն արդեն զբաղվում է Եվրոպայում, Ռուսաստանում եւ մահմեդական երկրներում հակաամերիկյան տրամադրությունների պատճառների հետազոտմամբ, իսկ դռնփակ խորհրդաժողովի շրջանակներում կփորձի վերլուծել այդ երեւույթի «դրսեւորման տարբեր ձեւերը»:

ԱՄՆ-ը Հուսեյնին տապալելու է, անկախ ՄԱԿ-ի տեսուչների ներկայությունից

Մ. Նահանգները մտադիր է Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնին տապալել, անկախ այն բանից, թե ՄԱԿ-ի զինվորական տեսուչները կվերադառնա՞ն այդ երկիր, թե՞ ոչ: Այդ մասին Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է ԱՄՆ-ի ղեկավարության ներկայացուցիչներից մեկն իր անունը չհրապարակելու պայմանով: «Քաղաքական վարչակարգի փոփոխման խնդիրը քիչ ավելի ընդգրկուն է զանգվածային բնաջնջման զենքի խնդրից», հայտարարել է անանուն աղբյուրը: Ընթացիկ շաբաթ ավելի վաղ ԱՄՆ փոխնախագահ Դիկ Չեյնին համանման հայտարարություն էր արել, ասելով, թե ԱՄՆ-ի եւ Սադդամ Հուսեյնի դիմակայության գլխավոր պատճառներից մեկն այն է, որ իրաքցի ղեկավարը պաշտպանում է ահաբեկչությունը եւ սպառնալիք ներկայացնում տարածաշրջանի կայունության համար:

Ընդդեմ այլ երկրների ուժի գործադրումը նույնպես մարդու իրավունքի խախտում է

Օգոստոսի 18-ին Ժնեւում իր նիստը գումարեց «Մարդու իրավունքների պաշտպանության եւ սատարման» ենթախորհուրդը՝ հրապարակելով երկրների ներքին գործերում միջամտությունը քննադատող եւ դրանց նկատմամբ սպառնալիքների կիրառումը խստիվ դատապարտող որոշում: Այս կապակցությամբ Հայաստանում Իրաքի դեսպանությունը հրապարակության խնդրանքով մեր թերթին է տրամադրել ենթախորհրդի որոշումը, որտեղ նշվում է, որ ուժի գործադրումը միջազգային հարաբերություններում ապրելու իրավունքի դեմ ուղղված գլխավոր սպառնալիքներից մեկն է եւ չի կարող չհամարվել վերջինիս փաստացի խախտում:

Ենթախորհուրդը հայտարարեց իր խիստ անհամաձայնությունն արտասահմանյան ռազմական միջամտության բոլոր ձեւերի նկատմամբ, որոնք հակասում են ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի դրույթներին:

Դատապարտելով օրինական ճանապարհով ձեւավորված կառավարությունները զինված ուժի միջոցով իշխանազերծ անելու սպառնալիքները՝ ենթախումբը նշել է, որ դրանք ազգերի ինքնորոշման սկզբունքների ակամա խախտում են եւ հակասում են ազգերի ինքնիշխանության գաղափարին:

Ցանկացած երկրի ներքին ինքնակառավարման կարեւորագույն հարցերում, յուրաքանչյուր միջամտություն համարելով մարդու իրավունքների կոպիտ խախտում, ենթախորհուրդը կոչ արեց բոլոր այն երկրներին, որոնք ռազմական գործողություններ են ծավալում զինված միջամտություն կատարելու սպառնալիքով՝ անմիջապես դադարեցնել նման անօրինական վարքագիծը:

«Ալ Ղաիդան» չի զրկվել իր փողերից

ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովի հատուկ հանձնաժողովը հրապարակել է 43 էջանոց զեկուցագիր, որը կասկածի տակ է առնում «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությունը ֆինանսավորումից զրկելու ԱՄՆ-ի եւ հակաահաբեկչական մյուս երկրների բոլոր ջանքերը: Զեկուցագիրը հայտնվել է ամերիկյան «Վաշինգտոն փոստ» ազդեցիկ թերթի թղթակիցների տրամադրության տակ, որոնք, փորձագետների պնդումները վկայակոչելով, գրում են, թե «Ալ Ղաիդան» շարունակում է գումարներ ստանալ ոչ միայն Ուսամա բեն Լադենի անձնական ֆոնդից, այլեւ անցյալի ներդրումների տված շահույթից, ինչպես նաեւ իսլամական բարեգործական կազմակերպություններից: ՄԱԿ-ի փորձագետների գնահատումների համաձայն, ներկայումս «Ալ Ղաիդան» տնօրինում է մոտ 30-300 մլն դոլար գումար՝ Մերձավոր Արեւելքի, Եվրոպայի եւ Հյուսիսային Ամերիկայի ձեռնարկություններում կատարած ներդրումների ձեւով: Թերթն ավելացնում է, որ «Ալ Ղաիդայի» անդամները նաեւ փոխանձանց անուններով սովորական բանկային հաշիվներ ունեն Արաբական Միացյալ էմիրությունների, Հոնկոնգի, Վիեննայի, Լոնդոնի եւ Կուալա Լումպուրի բանկերում:

Պ. Ք.

Նախիջեւանում 12 հազար գործազուրկ՝ Թուրքիայի պատճառով

«Թուրան» գործակալությունը տեղեկացնում է, որ սեպտեմբերի 1-ից Թուրքիայի կառավարությունն արգելք է դրել թուրք-նախիջեւանյան սահմանին նավթամթերքների առեւտրի վրա: Մոտ 12 հազար նախիջեւանցիներ զբաղվում են նավթի առեւտրով՝ Նախիջեւան-Իրան սահմանից գնում, ապա վաճառում Նախիջեւան-Թուրքիա սահմանում: Թուրքիայի տեսնախարար Ռամազան Միրզաօղլուն ասել է, որ թուրք-նախիջեւանյան սահմանով տարեկան 15 հազար տոննա դիզվառելիք է ներկրվում Թուրքիա, եւ իր երկիրը նպատակադրվել է պայքարել նավթի մաքսանենգության դեմ:

– Ո՞ւր ես, է: Վաղը քո ծննդյան օրն է ու էս օրով կուզեինք քեզ հետ սեղան նստել, ուր կլիներ ամենահամեղ բանը աշխարհի՝ հայերեն ասված քո խոսքը:

«Այս պզտիկ սենեակի մէջ նստած պատմուածք մը կը գրեմ կարգ մը մարդկային արարածներու մասին, որոնք մէկ-երկու ամիսէն կամ մէկ-երկու տարիէն անօթութեան ցոյցի մը մասնակցելով պիտի քալեն փողոցներու մէջ: Կ՚ուզեմ գրել, թէ ինչ կ՚անցնի-կը դառնայ իրենց մտքին մէջ, ինչ արտասովոր բաներ կ՚երազեն ու կ՚երեւակայեն իրենք իրենց, կեանքի եւ տիեզերքի նկատմամբ»:

Վաղը քո ծննդյան օրն է

Ուիլյամ Սարոյանի հետ

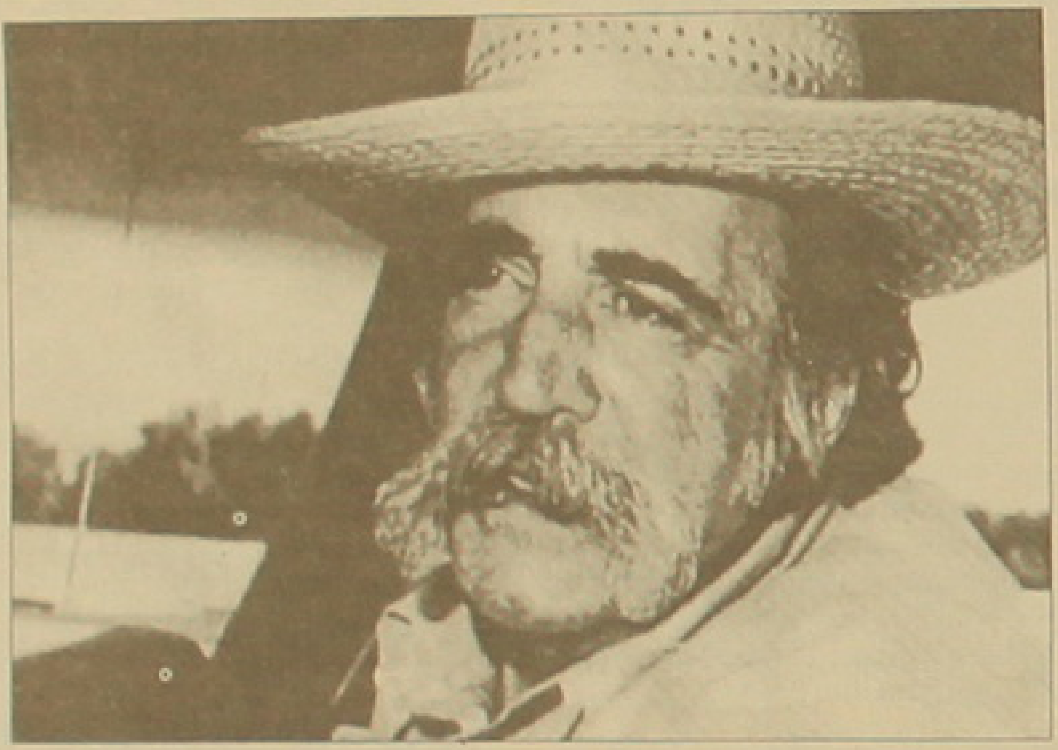

– Աշխարհում բյուր մարդիկ բյուր բաներ ունեն գրած: Դու ի՞նչ ես գրում:

«Ես պատմություն անող եմ եւ ունեմ միայն մի պատմություն՝ մարդը: Այս պարզ պատմությունն ուզում եմ անել իմ ձեւով, մոռանալով ճարտասանության օրենքները, գրական հնարանքները: Ասելու բան ունեմ ու ասելիքս չեմ ուզում Բալզակի նման ասել: Ես արտիստ չեմ: Քաղաքակրթությանը չեմ հավատում: Բոլորովին ոգեւորված չեմ առաջադիմությունից: Չեմ հրճվում, երբ մի մեծ կամուրջ է կառուցվում: Ու երբ ինքնաթիռները թռչում են Ատլանտյան օվկիանոսի վրայով, չեմ ասում՝ ի՜նչ զարմանահրաշ դար է: Պատմությունը զզվեցնում է ինձ: Ի՞նչ են ուզում պատմություն ասելով նրանք, ովքեր գրում ու հավատում են դրան: Ինչպե՞ս պատահեց, որ մարդը, այդ սիրելի ու խոնարհ արարածը շահագործվեց պատմություն կոչված այդ հրեշավոր փաստաթղթերի համար: Ինչպե՞ս պատահեց, որ նա կորցրեց իր միասնության անդորրը, բարեպաշտությունը եւ վերածվեց ավերող ու սպանող մի սոսկալի ամբոխի: Մարդն է հետաքրքրում ինձ»:

– Ուրիշ ի՞նչ կարող ես գրել:

«Ես կարող եմ գրել ձեր մտքով անցած ամեն մի պատմվածք: Եթե էդգար Ռայս Բրոուն մեռներ այսօր առավոտյան, ես կկարողանայի գրել Տարզանի մասին: Եթե ուզենայի, կգրեի նաեւ Դոս-Պասոսի կամ Ուիլյամ Ֆոլքների կամ Ջեյմս Ջոյսի նման: Եթե կուզեք իմանալ՝ դուք էլ կարող եք»:

– Այսինքն էնպես, ինչպես քո Թոմ Թրեյսի՞ն, որին թվում էր, թե ինքն աշխարհի ամենալավ սուրճ համտեսողն է:

«Հա»:

– Փառահեղ մարդ է քո Թրեյսին: Գիտե՞ս, իր խելառությունը մի օր էլ իմ վրա իջավ, ու ես նամակ գրեցի մեր հայրենակից Քըրք Քըրքորյանին: Մինչեւ հիմա պատասխանը չեմ ստացել: Գուցե ճանապարհին կորել է կամ մոռացել են իրեն այդ մասին տեղյակ պահել:

«Հա, ճանապարհին շատ ու շատ բան կորում է: Միայն սերն է հավերժական: Չկա ավելի վատ բան, երբ տղամարդը մեռնում է իր սիրած կնոջ մեջ, եւ երբ կինն է մեռնում իր սիրած տղամարդու մեջ, երկուսի հոգում հուղարկավորության թա-րիք եւ թշվառություն, ատելություն եւ վախ, անմաքրություն եւ փտություն... թող այդպես լինի, ես սիրում եմ այս աշխարհն այնպես, ինչպես կա»:

– Եվ, անշուշտ, սիրում ես ազատությունը:

«Ազատ լինելը դարձել է մեր ժամանակի հարկադրանքը. ազատ այն ամենից, որն անօգուտ է եւ կեղծ... Բայց ազատության այս հույսը, այս կարիքը ոչ մի վայրկյան չի փորն է գնում, մինչ նրանք շարունակում են առօրեական զրույցը, ապրում առաջվա պես, բայց զգում են, որ այդ թափորն իրենց է ուղեկցում: Նրանք թաղում են մեռյալին, թեպետ մեռյալը ողջ ու առողջ է»:

– Աշխարհն իր մեծերի շարքում գրեց նաեւ քո անունը՝ Ուիլյամ Սարոյան: Ու դու դրանից պիտի գոհ լինես:

«Ես միշտ ուզեցել եմ միանգամից մեծություն արարել: Սա գալիս էր իմ մեծ լինելուց, եւ ոչ թե ցանկությունից, որ մի օր մեծ եմ լինելու: Արարվածն ինձ մեծ չէր դարձնելու, այլ իմ մեծ լինելու հետեւանքն էր դառնալու: Իմ արարածը, անտարակույս, ինձնից ամենեւին մեծ չէր լինելու, որովհետեւ այն, ինչ արարվում է, արարվում է միանգամից, մեծության մեկ տարբերակից եւ ոչ թե բոլոր տարբերակներից: Ահա թե ինչու ցանկանում էի արարել մեծության բոլոր տարբերակները, այնպես որ, վերջիվերջո, ամեն մի տարբերակ արձանագրվեր՝ ինչպես իմ, այնպես էլ ցանկացած մարդու առնչությամբ»:

– Դու անընդհատ, անվերջ թափառումների մեջ ես: Ի՞նչ ես փնտրում: Ճշմարտությո՞ւնը:

«Ճշմարտությո՞ւն... Ճշմարտությունը գտել եմ, գիտեմ... Ես ավելի լավ բան եմ փնտրում: Ես ամեն ինչ գիտեմ այս աշխարհի մասին՝ չա-նշանակում, որ մարդը պետք է հասնի մոլեգնության: Ճիշտ հակառակը, ազատությունը, իսկական ազատությունը, ճշմարիտ ազատությունը մարդու իրական կյանքն ու հորինածը ավելի ու ավելի է մոտեցնում կարգուկանոնին, գեղեցկությանը, վայելչությանը եւ իմաստին, որոնք բոլորը պետք է միշտ ճիշտ մնան եւ բարեփոխված, կատարելագործված, հղկված, ընդարձակված ու մեծացված»:

– «Թեեւ գրում եմ անգլերեն եւ ծնունդով ամերիկացի եմ, բայց ես ինձ համարում եմ հայ գրող: Լեզուն, որով գրում եմ, անգլերեն է, միջավայրը, որը նկարագրում եմ, ամերիկյան է, իսկ ոգին, որ ինձ մղում է գրելու՝ հայկական է», ասել ես դու: Է, լավ բան է հայ գրող լինելը:

«Անբացատրելի ըլլալու չափ եզակի երեւոյթ մըն է հայերէն գրող մը ըլլալը, այսինքն գրող մը ըլլալ, որ հայերէն լեզուն կը գործածէ: Ասիկա քաջութիւն պահանջող բան մըն է, քանի որ գրելու արուեստը ինքնին որոշ կղզիացում մը կը պարտադրէ՝ նման վանքի սուրբերուն առանձնակեցութեան կամ արգելափակումին, որուն կ՚ենթարկուին իրաւ ուժականութեան եւ անհասականութեան տէր իտէալիստ մարդիկ քաղաքական բանտարկեալներու պէս»:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ ՍՓՅՈՒՌՔՈՒՄ

«Նեղոսյան պատմվածքների» ազնվացնող ոգին

Մասաչուսեթսում «Մայրենի» հրատարակչությունը լույս է ընծայել արձակագիր եւ հրապարակախոս Արմեն Տատուրի նոր՝ «Նեղոսյան պատմվածքներ» («Tales of the Nile») խորագրով անգլերեն հատորիկը, որն իր 64 էջերում պարփակում է 11 գողտրիկ պատմվածքներ, հաղորդում է «Նոր օր» շաբաթաթերթը:

Պատմվածքներն անգլերեն է թարգմանել հեղինակը, ընդառաջելով եգիպտոսի հանճարեղ արձակագիր, Նոբելյան մրցանակակիր Նագիբ Մահֆուզի թելադրանքին:

Կիլիկիայում ծնված եւ ծնողների հետ եգիպտոսում ապաստանած հեղինակը նախքան Կահիրե փոխադրվելը մոտիկից ծանոթացել է եգիպտացի գյուղացիների եւ հասարակ ժողովրդի նիստուկացին եւ առանձնահատկություններին, որոնք ուրվանկարված են այս գրքում: Մասնագիտությամբ ճարտարապետ լինելով, գրականության սերը մղել է նրան իր մեջ զարգացնելու պատմվածքներ գրելու ունակությունը, որը նա շարունակել է Կալիֆոռնիայում հաստատվելուց հետո էլ:

Արմեն Տատուրն առանձին հատորներով ցարդ լույս է ընծայել չորս հայատառ գրական գործ՝ «Կը սիրեմ աշխարհը» (1948 թ.), «Անապատի խորերէն» (1963 թ.), «Անկրկնելի ապրումներ» (1971 թ.) եւ «Համանուագ» (1996 թ.), որոնց մեջ, բացի պատմվածքներից, ընթերցողներին է ներկայացրել նաեւ ակնարկներ, դիմաստվերներ, խոհեր եւ ճամփորդական նոթեր:

Նեղոսյան այս պատմվածքներով նա բացահայտում է Բիբլիական գետի շուրջ բնակվող խոնարհ մարդկանց ազնիվ ու ազնվացնող աշխարհը: Գեղեցիկ ոճն ու սահուն երկխոսությունները, պատկերավոր մտածողությունն ու եգիպտացիներին հոգեհարազատ զգացումների ճշգրիտ նկարագրություններն, ըստ թերթի, հատորը դարձնում են հետաքրքիր ամեն տարիքի եւ խավի մարդու համար:

Ավելացնենք, որ ժամանակին Տատուրի՝ աշխարհը դիտելու խորունկ կարողությունից եւ կրակոտ ոճից տպավորված, հայրենի մեծ բանաստեղծ Հովհաննես Շիրազը նրան կոչել էր «արաբական անապատների հայ արմավենի», իսկ Բենիամին Նուրիկյանը նրան համարել է «եգիպտահայ գրական դեմքերեն ամենավավերականը»:

Հատորի գունազարդ նկարով շապիկն ու պատմվածքներին ընկերացող գծանկարները գործն են եգիպտահայ շնորհալի արվեստագետուհի Արմենուհի Ժամկոչյանի:

Հ. Օ.

ԿԻՆՈՅԻ ԱՇԽԱՐՀ

Բացվեց Վենետիկի կինոփառատոնը

Երեկ Վենետիկում 59-րդ անգամ բացվեց ավանդական կինոփառատոնը, որի գլխավոր մրցանակը՝ «Ոսկե առյուծը», 3-րդ հեղինակավոր կինոմրցանակն է Կաննի փառատոնի «Ոսկե արմավենուց» եւ Բեռլինի փառատոնի «Արծաթե արջից» հետո:

Վենետիկի կինոփառատոնն սկիզբ է առել 1932 թ., մինչ օրս անցկացվող բիենալեի շրջանակներում: Անցած տարիներին այնտեղ ցուցադրվել են այնպիսի գլուխգործոցներ, ինչպիսիք են Ժան Ռենուարի «Մեծ պատրանքները», Ակիրա Կուրոսավայի «Ռասյոմոնը», Անդրեյ Տարկովսկու «Իվանի մանկությունը» եւ այլն: Առաջին անգամ Վենետիկում են ներկայացվել Վիսկոնտիի, Անտոնիոնիի, Պազոլինիի, Ֆելլինիի, Լուի Մալի, Ալեն Ռենեի, Ժան-Լյուկ Գոդարի ֆիլմերը:

BBC-ի հաղորդման համաձայն, ընթացիկ փառատոնի մրցութային ծրագրում ընդգրկված են մասնավորապես Տակեշի Կիտանոյի «Տիկնիկներ», Ագնեշկա Հոլլանդի «Ջուլին գնում է տուն», Սթիվեն Ֆրիրսի «Սիրելի կեղտոտ բաներ» ֆիլմերը: Ջուլի Թեյմորի «Ֆրիդա» ֆիլմում (որը մեքսիկացի նկարչուհու մասին է) նկարահանվել են Սելմա Հայեկը, Ջեֆրի Ռաշը, Էդուարդ Մոլինան եւ Անտոնիո Բանդերասը: Հանրության եւ ժյուրիի ուշադրության կենտրոնում է անգլիացի Սեմ Մենդեսի «Կործանման ուղի» ֆիլմը, որտեղ նկարահանվել են Թոմ Հենքսը, Պոլ Նյումանը եւ Ջուդ Լոուն: Ռուսաստանը ներկայացված է Անդրեյ Կոնչալովսկու «Հիմարների տունը» եւ Սերգեյ Բոդրովի «Արջի համբույրը» գործերով:

Բոլոր մրցանակները հանձնվելու են փառատոնի վերջին օրը՝ սեպտեմբերի 8-ին: Փառատոնը հանդիսավորապես բացած աշխարհահռչակ դերասանուհի Սոֆի Լորենն այս անգամ ներկայանում է որդու՝ կինոբեմադրիչ Էդուարդո Պոնտիի «Օտարների մեջ» ֆիլմում իր դերակատարմամբ: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ անցկացվում է մրցութային երկու ցուցադրություն: Գլխավոր՝ «Ոսկե առյուծ» մրցանակը վիճարկում են 21 ֆիլմեր: Ընդհանուր առմամբ ցուցադրության ծրագրում ընդգրկված է 143 ժապավեն՝ 77 լիամետրաժ, 46 կարճամետրաժ եւ 20 վավերագրական:

Պ. Ք.

Նշվեց Հենրիկ Լիլոյանի ծննդյան 70-ամյակը

Հենրիկ Լիլոյանը (1932–1999 թթ.)՝ կարճ կյանքով ապրած, բայց հայրենիքին անսահմանորեն նվիրված պատմաբանը, դիվանագետը, լրագրողն ու հասարակական գործիչը, աշխարհին ու մարդկանց սիրահարված մարդը, այնպիսի հիշատակներ է թողել, մասնավորապես հայրենասիրական երանգներով, որ նրա ծննդյան օրն արտասահմանյան երկրների հետ կապի եւ համագործակցության հայկական ընկերության դահլիճն ի վիճակի չէր տեղավորելու բոլոր նրանց, ովքեր եկել էին ներկա գտնվելու նրա հոբելյանին նվիրված հանդիսությանը:

Հանդիսավարը՝ Հայաստանի արխիվային գործակալության տնօրեն, պատմագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Ամատունի Վիրաբյանը, հանգամանորեն ներկայացրեց Հենրիկ Լիլոյանի կյանքն ու գործը, նշելով, որ նա մամուլում աշխատելու տարիներին Հայաստանի Կոմկուսի կենտկոմի ապարատում աշխատելու շրջանում մեծ ավանդ է ներդրել Հայաստանի բարգավաճման գործում:

Արդյունավետ է եղել Հենրիկ Լիլոյանի դիվանագիտական աշխատանքը 1970–75 թթ., երբ նա Խ. Միության դեսպանության առաջին քարտուղարն էր Ֆրանսիայում: Հենց այս շրջանում է բացահայտվել Հենրիկ Լիլոյանի ժուռնալիստական-դիվանագիտական տաղանդը, որի ընթացքում սերտացան ֆրանսահայ գաղութի եւ Հայաստանի կապերը կյանքի բոլոր, հատկապես մշակութային ասպարեզներում, մոռացությունից ու կորստից փրկվեցին եւ Հայաստանի մշակութային կենտրոններ ի պահ տրվեցին խիստ արժեքավոր ձեռագրեր ու հրատարակություններ:

Հենրիկ Լիլոյան մարդու, քաղաքացու, կուսակցական եւ պետական գործչի մասին խոսեցին նրան ճանաչողներն ու գործընկերները՝ «Ազգ» թերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը, բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր Լեւոն Կիրակոսյանը, ՀԽՍՀ նախկին արտգործնախարար Անատոլի Մկրտչյանը, պատմաբան Ռեմ Ղազանչյանը, Արմենպրեսի լրագրող Վանիկ Սանթրյանը, նախկին կուսակցական գործիչ Ստեփան Վարդանյանը, լրագրող Էմանվել Մանուկյանը եւ ուրիշներ:

Վերջում շնորհակալության խոսք ասաց Հենրիկ Լիլոյանի որդին՝ ԻՏԱՌ–ՏԱՍՍ գործակալության Հայաստանի թղթակից Տիգրան Լիլոյանը:

ՎԱՆԻԿ ՍԱՆԹՐՅԱՆ,
Արմենպրեսի թղթակից
«Ազգի» համար

Վանեսա Մեյն իր նախասիրած երաժիշտների մասին

Սինգապուրում ծնված Վանեսա Մեյը հայտնի է ամբողջ աշխարհում ջութակի իր անզուգական կատարումներով: Չորս տարեկանից Լոնդոն է տեղափոխվել, որտեղ ջութակի դասերի է հետեւել եւ հռչակ ձեռք բերել նախքան չափահաս դառնալը: 23 տարեկան վիրտուոզ կատարողը, որի պոպ եւ դասական երաժշտության սկավառակներից 6 մլն արդեն վաճառվել է աշխարհում, «Ֆայնենշըլ թայմսին» հայտնել է, որ իր պաշտելի երգահանների թվում է Չայկովսկին, իսկ երաժիշտ-կատարողների թվում են Յաշա Հայֆեցը, Պրինսը, Ֆրենկ Սինատրան եւ Գլեն Գուլդը:

«Երջանիկ էի, որ 12 տարեկանում ձայնագրեցի նրա Ջութակի կոնցերտը: Դա իմ մանկության երազանքն էր, եւ մինչ օրս մնում է իմ նախասիրած ստեղծագործություններից մեկը: Նրա դասական գործերից ավելի շատ կտորներ կընդգրկեմ իմ առաջին ալբոմում», ասել է նա՝ խոսելով Չայկովսկու մասին: Իսկ Յաշա Հայֆեցին նա համարել է «մեծագույն ջութակահարը»: «Իր անթերի տեխնիկայով նա կարողացել է հեշտությամբ հաղթահարել դժվարագույն կատարողական հատվածները, միշտ էլ առանձնահատուկ երանգ եւ ոճ ավելացնելով դրանց», նշել է Մեյը:

Պրինսի մասին արտահայտվելիս նրան «արդի ժամանակների լեգենդ» է անվանել, «որն իր փոքր մարմնում պարփակում է տաղանդի անհավատալիորեն լայն շրջագիծ», մինչդեռ «Ֆրենկ Սինատրան մի քանի սերունդների հրապուրելու իր կարողությամբ, անգերազանցելի է», ասել է Վանեսա Մեյը:

Հ. Օ.

Մարզական

Համոզիչ հաղթանակ

«Զվարթնոց»-«Պրիմորիե» 2-0

Առաջին խաղում 1-6 հաշվով կրած պարտությունը փաստորեն վճռել էր մրցակցության ելքը: Մնում էր հուսալ, որ գոնե երեւանյան խաղում «Զվարթնոցը» արժանապատիվ խաղ կցուցադրի: Համենայն դեպս, թիմի մեկնարկային կազմը հուսադրող էր. շիրակցիներ Արարատ Հարությունյանն ու Կարեն Ալեքսանյանը պետք է որ սրություն հաղորդեին «Զվարթնոցի» գրոհներին:

«Պրիմորիեն», բնականաբար, շեշտը դրել էր հակագրոհների վրա եւ մրցակցի գրոհների ժամանակ ամբողջ թիմով քաշվել էր սեփական կիսադաշտը խիստ հսկողության տակ առնելով մրցակցի ֆուտբոլիստներին: Նման պայմաններում առաջին խաղակեսում դաշտի տերերը չկարողացան քիչ թե շատ վտանգավոր պահեր ստեղծել մրցակցի դարպասին: Հյուրերի հակագրոհներն իրենց մեջ ավելի մեծ վտանգ ու սրություն էին պարունակում: Առաջին վտանգավոր պահն էլ ստեղծվեց հենց «Զվարթնոցի» դարպասին: 29-րդ րոպեին Կարեն Ալեքսանյանը, փորձելով կանխել մրցակցի սուր հակագրոհը, վայր գցեց Տանչիչին: Լավ էր, որ ողջ խաղի ընթացքում իրեն գերազանց դրսեւորած դարպասապահ Գեւորգ Կասպարովը իր բարձրության վրա գտնվեց հետ մղելով Գրեգորիչի 11 մետրանոց հարվածը: Կարծես ոգեւորվելով իրենց դարպասապահի վստահ խաղից, դաշտի տերերը զգալիորեն ակտիվացան եւ մի քանի անգամ սպառնացին հյուրերի դարպասին: Հիշարժան էին Կարեն Ալեքսանյանի, Լեւոն Մկրտչյանի հեռահար հարվածները, որոնք որսաց «Պրիմորիեի» դարպասապահը: 45-րդ րոպեին երկու անգամ հաջողության մոտ էր Տիգրան Դավթյանը, սակայն չկարողացավ օգտագործել Ալեքսանյանի եւ Հարությունյանի վտանգավոր փոխանցումները:

Հանգստից հետո խաղի պատկերը կտրուկ փոխվեց: Դաշտի տերերը տիրեցին նախաձեռնությանը եւ ակտիվ գրոհներով ստիպեցին մրցակցին հիմնական ուշադրությունը դարձնել սեփական դարպասի պաշտպանությանը: Բայց «Պրիմորիեին» չհաջողվեց անառիկ պահել դարպասը: 53-րդ րոպեին Միեր Ավանեսյանը տուգանային հրապարակում փորձեց շրջանցած հարվածով խոցել դարպասը, սակայն պաշտպան Տրգոն նրան վայր գցեց: Թիմի ավագ Սարգիս Նազարյանի հարվածը 11 մետրանոց նշակետից դիպուկ էր: 3 րոպե անց Վոգրիչը մեն-մենակ հայտնվելով Կասպարովի դիմաց, կարող էր վերականգնել հավասարակշռությունը, բայց կրկին գերազանց խաղաց «Զվարթնոցի» դարպասապահը: Ողջ երկրորդ խաղակեսը գրոհների նշանաբանով անցկացրած «Զվարթնոցը» 78-րդ րոպեին հասավ նոր հաջողության: Ձախ թեւում օգտվելով մրցակցի պաշտպանի սխալից, գնդակին տիրեց Կարեն Ալեքսանյանը եւ լայնակի փոխանցում կատարեց տուգանային հրապարակում գտնվող Միեր Ավանեսյանին, որն էլ ընթացքից գնդակն ուղարկեց դարպասը: 2-0 հաշիվը պահպանվեց մինչեւ խաղավերջ: «Զվարթնոցը» համոզիչ հաղթանակ տոնեց: Ափսոս միայն, որ առաջին հանդիպումը թիմն անց էր կացրել թերի կազմով եւ խոշոր հաշվով պարտություն էր կրել: Անկեղծ ասած Երեւանում ցուցադրած խաղով դժվար էր հավատալ, որ «Պրիմորիեն» սեփական դաշտում նման արդյունքի էր հասել: Ինչեւէ, «Զվարթնոցը» դուրս մնաց ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունից:

Խմբային մրցաշարի մասնակիցները հայտնի են

11 հանդիպումներով ավարտվեց ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի որակավորման 3-րդ փուլը: Հայտնի դարձան խմբային մրցաշարի բոլոր 32 մասնակիցները: Կիեւի «Դինամոն» 6-րդ տարին անընդմեջ իրավունք է ստանում հանդես գալու խմբային մրցաշարում: Բուլղարիայի չեմպիոն «Լեւսկու» հետ պատասխան հանդիպումը Կիեւում նույնպես ավարտվեց դինամոյականների հաղթանակով: Եվ կրկին կիեւցիներին հաղթանակ պարգեւեց Շեռնաշի խփած միակ գնդակը: 67-րդ րոպեին կիեւցիների դարպասին նշանակվեց 11 մ հարված, սակայն դարպասապահ Ռեւան հետ մղեց Չիլիկովի հարվածը: Ուկրաինայի երկրորդ ներկայացուցչին՝ Դոնեցկի «Շախտյորին» չհաջողվեց տեղ զբաղեցնել խմբային մրցաշարում: Բելգիայի «Բրյուգե» ակումբի հետ պատասխան խաղն էլ ավարտվեց նույն 1-1 հաշվով, ինչպիսի արդյունք որ գրանցվել էր 2 շաբաթ առաջ Դոնեցկում: Խաղի ելքը վճռեցին 11 մ հարվածները, որոնք հաղթանակ բերեցին բելգիացիներին (4-1):

Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը», որը հյուրընկալվելիս 2-0 հաշվով հաղթել էր Ավստրիայի ԳԱԿ թիմին, սեփական հարկի տակ բավարարվեց ոչ-ոքի արդյունքով (3-3): Իսկական մարզական սխրանք գործեց Շվեյցարիայի չեմպիոն «Բազելը», որը սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով պարտության մատնեց շոտլանդական «Սելթիկին», որին առաջին խաղում զիջել էր 1-3 հաշվով: Այսպիսով, շոտլանդացիները զրկվեցին խմբային մրցաշարից, որի մշտական մասնակիցներն էին: Մեծ դժվարությամբ հաղթահարեցին 3-րդ փուլի արգելքը իտալական «Միլանի» ֆուտբոլիստները, որոնք Չեխիայում զիջեցին տեղի «Սլովանին» (1-2), բայց շնորհիվ մրցակցի դաշտում խփած գոլի (սեփական հարկի տակ իտալացիները հաղթել էին 1-0 հաշվով) մտան խմբային մրցաշար: Ուժեղագույնների խմբում հանդես գալու իրավունք ստացան նաեւ «Բարսելոնը», «Նյուքասլը», «Օսերը», Հայֆայի «Մաքքաբին», «Ռուսենբորգը», ԱԵԿ-ը: Ահա նրանց մասնակցությամբ հանդիպումների արդյունքները (փակագծում նշված է առաջին խաղի արդյունքը).

«Լեգիա»- «Բարսելոն»՝ 0-1 (0-3)
«Նյուքասլ»- «Ժելեզնիչար»՝ 4-0 (1-0)
«Օսեր»- «Բոավիշտա»՝ 0–0 (1-0)
«Շտուրմ»- «Մաքքաբի» 3-3 (0-2)
«Բրոնդբյու»- «Ռուսենբորգ»՝ 2-3 (0-1)
ԱԵԿ- «Ապոել»՝ 1-0 (3-2)

Երեկ Մոնտե Կառլոյում տեղի ունեցավ չեմպիոնների լիգայի 1-ին խմբային մրցաշարի մասնակիցների վիճակահանությունը: Նախապես թիմերն ըստ իրենց վարկանիշների բաժանվել էին չորս զամբյուղների: Առաջինում ընդգրկված էին Մադրիդի «Ռեալը», Մյունխենի «Բավարիան», «Մանչեսթր յունայթեդը», «Բարսելոնը», «Վալենսիան», «Յուվենտուսը», «Արսենալը», «Ինտերը»: Այս թիմերը գլխավորելու էին խմբերը: Երկրորդ զամբյուղում ընդգրկվել էին «Դեպորտիվոն», «Բայերը», «Լիվերպուլը», «Գալաթասարայը», «Ռոման», Լիոնի «Օլիմպիկը», Դորտմունդի «Բորուսիան» եւ «Ֆեենոորդը»:

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում 4-ական թիմով են ներկայացված Իտալիան, Իսպանիան եւ Անգլիան: 3-ական ներկայացուցիչ ունեն Գերմանիան, Ֆրանսիան եւ Հոլանդիան: Ռուսաստանը, Հունաստանը, Բելգիան ունեն 2-ական թիմ: Մեկական թիմ են ներկայացնում Թուրքիան, Ուկրաինան, Նորվեգիան, Իսրայելը եւ Շվեյցարիան: Ընդհանուր առմամբ խմբային մրցաշարում հանդես կգան 14 երկրների ներկայացուցիչներ:

Ներկայացնում ենք վիճակահանության արդյունքները.

«A» խումբ. «Արսենալ», «Բորուսիա» Դ., «Էյնդհովեն», «Օսեր»:
«B» խումբ. «Վալենսիա», «Լիվերպուլ», «Սպարտակ», «Բազել»:
«C» խումբ. «Ռեալ», «Ռոմա», ԱԵԿ, «Գենկ»:
«D» խումբ. «Ինտեր», «Օլիմպիկ» Լ., «Այաքս», «Ռուսենբորգ»:
«E» խումբ. «Յուվենտուս», «Ֆեենոորդ», «Դինամո», «Նյուքասլ»:
«F» խումբ. «Մանչեսթր յունայթեդ», «Բայեր», «Օլիմպիակոս», «Մաքքաբի» Հայֆա:
«G» խումբ. «Բավարիա», «Դեպորտիվո», «Միլան», «Լանս»:
«H» խումբ. «Բարսելոն», «Գալաթասարայ», «Լոկոմոտիվ», «Բրյուգե»:

Սուպերգավաթը կվիճարկեն «Ռեալն» ու «Ֆեենոորդը»

Այսօր Մոնակոյում ֆուտբոլի Եվրոպայի սուպերգավաթը կվիճարկեն չեմպիոնների գավաթակիր Մադրիդի «Ռեալն» եւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր «Ֆեենոորդը»: Այդ հանդիպումը վարելու է շոտլանդացի մրցավար Հյու Դալլասը: Դա կլինի միջազգային ասպարեզում Դալլասի վերջին խաղը: Նախկինում նա եղել է 1999 թ. Մոսկվայում կայացած ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի «Պարմա»-«Օլիմպիկ» եզրափակիչ հանդիպման գլխավոր մրցավարը: Բացի այդ, նա աշխարհի առաջնության եզրափակիչ հանդիպման պահեստային մրցավարն էր:

☎ 529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Շտապ վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Եր. Քոչարի 9, բն. 79 (նախկին Ռիգա գաստրոնոմի շենքում), 4-րդ հարկ, 2 պատշգամբ, բարվոք վիճակ: Հեռ. 55-37-06: Գինը 22000 դոլար:
- **Վաճառվում է** 1999 թ. արտադրության ԳԱԶ-31-10, 20.000 կմ վազք: Արմավիր 03763270, Սեյրան:
- **Վաճառվում է** ճաշասենյակի կահույք: Հեռ. 64 53 08:
- **Վաճառվում է** 1982 թ. արտադրության ԼԱԶ ավտոբուս ՄԱԶ-ի շարժիչով: Հեռ. 574378, Գագիկ:
- **Կգնեմ** 2, 3 կամ 4 սենյականոց բնակարան Դավիթաշենում, Նորքի զանգվածներում կամ Զեյթունում: Չվերանորոգված լինելը ցանկալի է, մինչեւ 10 հազար դոլար: Հեռ. 655321, Արմինե:
- **Կպարապեմ** ռուսաց լեզու դպրոցականների, դիմորդների հետ: Հեռ. 645626:
- **Վաճառվում է** լրագրասեղան, ակորդեոն (80 բաս), լվացարան, ֆոտոխոշորացույց: Հեռ. 28-49-39:
- **Կգնեմ** 4 սենյականոց բնակարան Դավթաշենում (3, 4 հարկ): Կարեն, հեռ. 36-80-23:
- 6, 7-րդ դասարանի աշակերտների հետ **կպարապեմ** ֆրանսերեն: Գայանե, հեռ. 64 72 77:
- **Կարող եմ կատարել** տնային աշխատանքներ: Հեռ. 77 50 61:
- **Շտապ պահանջվում է** պարի ասիստենտ համապատասխան մասնագիտական կրթությամբ, հեռ. 52 06 21, Ղազարյանին:
- **Վաճառվում է** 2 սեն. բնակարան Պուշկինի փողոցում, ընդ. մակերեսը 90 քմ, բնակելին 58 քմ, գինը 35.000 դոլար: Հեռ. 538489, Անդրեաս:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. սեպտեմբերի 28-ին նշվել է Սյունիքի մարզի Տաթեւի ծխական դպրոցի հիմնադրման 150-ամյակը: Կազմակերպվելու են գիտագործնական համաժողով եւ մի շարք հանդիսություններ: Սիրով հրավիրում ենք մասնակցելու միջոցառումներին:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 548932

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՂ ԽՈՒՄԲ

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

Радиостанция “Радио ВАН“

Реклама-двигатель торговли, это сказали не мы!

Лучшая аудиореклама региона, о нас знают даже в Сибири.

Аудиореклама на любом языке и в любые удобные для Вас сроки.

Изготовление и размещение телерекламы.

Баннеры на нашем сайте (www.magistros.am/van/).

Что Вам нужно, просто позвонить по телефону 540002

Все остальное сделаем мы!

РЕКЛАМНАЯ СЛУЖБА "РАДИО ВАН"

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Այտի Բրոկ Դի Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՍ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնատոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. օգոստոսի 29-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առ* Bid: լավագույն գին Best price	Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Bid: Ընդամենը Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Ask: Ընդամենը Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Transactions: առավ. գին Day high	Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Transactions: արժ. թվի Ընդամենը Total qnt.	Transactions: Ծավալ Volume
ԱՐՄՈՆՏԱԺ	ARMJ	B	1.000.0	1.000.0	10								
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBPI	B				58.000.0	58.000.0	7					
ԵՐ ԿԵՆՏԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ Գ/Լ	EKQG	B	400.0	400.0	10								
ԵՐ ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿԱ	ELUS	B	990.0	990.0	10								
ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ Ֆ/Ա (ԵՂՎԱՐԴ)	EMKFCO	B	500.0	500.0	30								
ԵՐԱԶ	ERAZ	B	1.990.0	1.990.0	10								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1.500.0	1.500.0	10								
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	100								
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B	40.0	40.0	6.451								
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2.000.0	2.000.0	10								

* Ցրակայտված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ:
** 4 նիշից բաղկացած հապավումը [illegible]
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARG

«ՀայՌուսգազարդ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը հայտնում է, որ շարունակվում են ՀՀ մարզերի եւ Երեւան քաղաքի նախկինում գազիֆիկացված տարածքների գազաբաշխիչ համակարգերի գազամատակարարման վերականգնման լայնամասշտաբ աշխատանքները:

Բնակչության գազամատակարարման վերականգնման կամ գազիֆիկացման գործընթացն արագ եւ որակով կազմակերպելու, բնակիչներին ավելորդ քաշքշուկներից զերծ պահելու նպատակով «ՀայՌուսգազարդ» փակ բաժնետիրական ընկերության տարածքային գազաբաշխիչ ստորաբաժանումները պատրաստ են գազամատակարարման վերականգնումն իրականացվող բնակավայրերի, թաղամասերի եւ փողոցների յուրաքանչյուր բնակչի, բազմաբնակարան բնակելի շենքերի լիազոր ներկայացուցիչների, համատիրությունների տված դիմումների հիման վրա ուսումնասիրելու գազամատակարարման վերականգնման հնարավորությունները եւ, պահանջվող տեխնիկական պայմանների առկայության դեպքում, պայմանագրային հիմունքներով կատարել գազամատակարարման վերականգնման կամ գազիֆիկացման հետ կապված բոլոր աշխատանքները՝ ներառյալ ներտնային գազահամակարգերի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմումը, շինհավաքակցումը, տեխնիկական սպասարկումն ու գազաթողարկումը:

Մարզերի եւ Երեւան քաղաքի տարածքներում գործող տարածքային գազաբաշխիչ ստորաբաժանումներում փակցված են այդ կառույցների կողմից սպասարկվող բնակավայրերի, թաղամասերի, փողոցների, շենքերի եւ առանձնատների ցանկը, որտեղ ներկայումս իրականացվում կամ նախատեսվում է իրականացվել գազամատակարարման վերականգնման կամ գազիֆիկացման աշխատանքներ:

Ազգաբնակչությանը տվյալ հայտարարությամբ ներկայացված խնդիրներին առավել մանրամասն պարզաբանում տալու համար տարածքային գազաբաշխիչ ստորաբաժանումներում հրամանով նշանակված են պատասխանատու անձինք:

Միաժամանակ, «ՀայՌուսգազարդ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը խնդրում է բնակիչներին, դիմումների ընդունման, ինչպես նաեւ հետագայում գազաֆիկացման աշխատանքների կատարման հետ կապված յուրաքանչյուր խոչընդոտի դեպքում ընկերությանը հայտնել հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 59-47-29:

ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԴՊՐՈՑ

"ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԱՇԽԱՐՀ"

«Գիտելիքի աշխարհ» մասնավոր դպրոցը, լիցենզիա N123, հայտարարում է ընդունելություն I-ից IX-րդ ռուսական եւ հայկական դասարաններ: Դպրոցը տրամադրում է ավտոբուս, հասցե Շեյլեռնկո 24, հեռ. 48 59 79, 26 12 84, 48 74 45:

JOB OPPORTUNITY

HSBC Bank Armenia cjsc is looking for an outstanding candidate with excellent potential for a managerial position within our Commercial Banking Division.

Main duties:

- Analyzing, assessing and verifying financial and management information of potential customers
- Management of existing credit portfolio
- Identifying sound potential new business opportunities and growing existing customers facilities
- Controlling and monitoring property valuations
- On-going customer relationship management

Required qualifications:

- University Degree (preferably in Business Administration, Economics, Banking or Finance)
- Fluent spoken Armenian, English and Russian
- Excellent written English

This is a rare opportunity for an individual of outstanding competency to join HSBC in an executive position. For the right candidate future opportunities within HSBC will only be limited by the desire to succeed through teamwork, leadership and a high quality of work.

If you are interested in applying for this position and have the required qualifications, please deliver your resume to HSBC Bank Armenia cjsc by 06 September 2002 from 9.30 till 16.00. Successful applicants will be invited for tests and interviews.

Our address is: **9 Vazgen Sarkissian st. Yerevan**
Tel. **54 29 59**
e-mail: levonlevonyan@hsbc.com

HSBC
The world's local bank

USAID

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Հասարակական կազմակերպությունների ուսուցման եւ տեղեկատվական միջոցների կենտրոն (ԱՀՀ ՀԿ կենտրոն)

training and resource center

«Առողջության առաջնային պահպանման եւ սոցիալական ապահովության ոլորտների օրենսդրական կանոնակարգման մեխանիզմների բարելավման դրամաշնորհային ծրագիր»

ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնը հայտարարում է «Առողջության առաջնային պահպանման եւ սոցիալական ապահովության ոլորտների օրենսդրական կանոնակարգման մեխանիզմների բարելավման դրամաշնորհային ծրագիր»: Դրամաշնորհների ֆինանսավորումն իրականացվում է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄԶԳ) «Հայաստանի հասարակական կազմակերպությունների զարգացման ծրագիր՝ աջակցություն ԱՄՆ ՄԶԳ (USAID) սոցիալական անցման եւ աղետի գոտու ծրագրերի» շրջանակում:

Ծրագրի նպատակի, խնդիրների, դիմելու կարգի, մրցույթին մասնակցելու չափանիշների, դոնորի պահանջների վերաբերյալ, ինչպես նաեւ այլ անհրաժեշտ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնի դրամաշնորհների բաժին եւ/կամ իրավախորհրդատուին հետեւյալ հեռախոսահամարներով՝ 54-40-12, 54-40-13 եւ 53-92-04 կամ նախնական պայմանավորվածությամբ այցելել՝ ք. Երեւան, Եզնիկ Կողբացու փող. 20:

Հայտի ներկայացման փաթեթի էլեկտրոնային տարբերակը կարելի է ստանալ ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնի դրամաշնորհների բաժնում կամ դիմելով էլ. փոստի հետեւյալ հասցեներով՝ gagik@ngoc.am; armen@ngoc.am:

Հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է 2002 թ. հոկտեմբերի 1-ը:

«Ճամփորդական դրամաշնորհների ծրագիր»

ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնը «Հայաստանի հասարակական կազմակերպությունների զարգացման ծրագիր՝ ի աջակցություն ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության Սոցիալական անցման եւ Աղետի գոտու ծրագրերի» ծրագրի շրջանակում հայտարարում է ճամփորդական դրամաշնորհների ծրագիր, սոցիալական ծառայություններ մատուցող եւ առողջության առաջնային պահպանման հիմնախնդիրներով զբաղվող տեղական ՀԿ-ների համար ԱՄՆ-ում, Եվրոպայում, ԱՊՀ անդամ երկրներում եւ այլուր տեղի ունենալիք համապատասխան բնագավառի գիտագործնական կոնֆերանսներին, համաժողովներին, սեմինարներին մասնակցելու համար:

Դիմումների հանձնման վերջնաժամկետներն են՝

- 2002 թ. հոկտեմբերի 14-ը (ժամը 17:00) 2003 թ. հունվար-հունիս ժամանակահատվածի համար:
- 2002 թ. նոյեմբերի 18-ը (ժամը 17:00) 2003 թ. փետրվար-հունիս ժամանակահատվածի համար:
- 2002 թ. դեկտեմբերի 16-ը (ժամը 17:00) 2003 թ. մարտ-հունիս ժամանակահատվածի համար:
- 2003 թ. հունվարի 14-ը (ժամը 17:00) 2003 թ. ապրիլ-հունիս ժամանակահատվածի համար:
- 2003 թ. փետրվարի 10-ը (ժամը 17:00) 2003 թ. մայիս-հունիս ժամանակահատվածի համար:

Հայտեր ներկայացնելու, մրցույթի պայմանների եւ ժամկետների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնի դրամաշնորհների բաժին (հասցեն ք. Երեւան, Եզնիկ Կողբացու փող. 20: Հեռ. 54-40-12, 54-40-13, 53-92-04):

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 29. 08. 2002 Գինը՝ 100 դրամ